

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Daň silniční v České republice a srovnání jejího uplatňování s vybranými státy
Evropské unie
Road Tax in the Czech Republic and Comparison of its Application with Selected
European Union Countries

Student:
Vedoucí bakalářské práce:

Lucie Homolková
Ing. Kateřina Krzikallová, Ph.D.

Ostrava 2020

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání bakalářské práce

Student:

Lucie Homolková

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6202R049 Účetnictví a daně

Téma:

**Daň silniční v České republice a srovnání jejího uplatňování
s vybranými státy Evropské unie**
**Road tax in the Czech Republic and Comparison of its Application
with Selected European Union Countries**

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Vymezení právního rámce daně silniční v České republice
 3. Charakteristika daně silniční v Polské republice a ve Slovenské republice
 4. Porovnání základních rozdílů v uplatňování daně silniční ve vybraných státech
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. 276 s. ISBN 978-80-7478-841-3.
- ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. vyd. Praha: Leges, 2018. 384 s. ISBN 978-80-7502-274-5.
- VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Kateřina Krzikallová, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 07.05.2020

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděškanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

Přílohy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne5.5.2020.....

.....Homolková.....
Lucie Homolková

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Vymezení právního rámce daně silniční v České republice	10
2.1	Daň	10
2.2	Daňový subjekt.....	10
2.3	Rozdělení daní.....	10
2.4	Přímé daně.....	10
2.4.1	Důchodové daně	11
2.4.2	Majetkové daně.....	12
2.5	Nepřímé daně	12
2.5.1	Selektivní daň	13
2.5.2	Daň z přidané hodnoty	15
2.5.3	Energetické daně.....	15
2.6	Funkce daní	16
2.7	Daň silniční	17
2.8	Předmět daně	17
2.9	Osvobození od daně	18
2.10	Poplatníci daně	19
2.11	Základ daně	20
2.12	Sazba daně	20
2.12.1	Roční sazby daně	20
2.12.2	Denní sazba daně	21
2.12.3	Snížení roční sazby daně.....	21
2.12.4	Zvýšení roční sazby daně.....	23
2.13	Vznik a zánik daňové povinnosti	23
2.14	Zálohy na daň	24
2.15	Sleva na dani.....	25
2.16	Daňové přiznání.....	26
2.17	Zaúčtování silniční daně.....	27
2.18	Registrační poplatek	27
3	Charakteristika daně silniční v Polské republice a ve Slovenské republice	29
3.1	Přímé daně v Polské republice	29
3.2	Nepřímé daně v Polské republice.....	30
3.3	Daň silniční v Polské republice.....	31
3.3.1	Předmět daně.....	31
3.3.2	Osvobození od daně.....	32

3.3.3	Poplatníci daně.....	32
3.3.4	Základ daně.....	32
3.3.5	Sazba daně	32
3.3.6	Vznik a zánik daňové povinnosti.....	33
3.3.7	Zálohy na daň.....	34
3.3.8	Daňové přiznání.....	35
3.3.9	Zaúčtování silniční daně	35
3.4	Registrační poplatky v Polsku.....	36
3.5	Přímé daně na Slovensku	36
3.5.1	Přímé daně důchodové.....	36
3.5.2	Přímé daně majetkové.....	37
3.6	Nepřímé daně	37
3.7	Daň silniční ve Slovenské republice	37
3.7.1	Předmět daně.....	38
3.7.2	Osvobození od daně.....	39
3.7.3	Poplatník daně.....	39
3.7.4	Základ daně.....	39
3.7.5	Roční sazba daně	40
3.7.6	Vznik a zánik daňové povinnosti.....	41
3.7.7	Zálohy na daň.....	42
3.7.8	Daňové přiznání.....	43
3.7.9	Zaúčtování silniční daně	44
3.8	Registrační daň na Slovensku	44
4	Porovnání základních rozdílů v uplatňování daně silniční ve vybraných státech ..	47
4.1	Společnost XYZ s.r.o.	47
4.1.1	Osobní automobil.....	47
4.1.2	Tahač.....	49
4.1.3	Návěs	51
4.1.4	Nákladní automobil.....	53
4.1.5	Osobní automobil na elektrický pohon	55
4.1.6	Celková daňová povinnost podnikatele	56
5	Závěr	57
	Seznam použité literatury	59
	Seznam zkratk.....	62
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Osoby, které se věnují podnikatelské či samostatně výdělečné činnosti a používají-li k této činnosti motorové vozidlo, musí za toto vozidlo odvést daň, a to konkrétně daň silniční. Předmětem této daně jsou především silniční motorová vozidla, používaná v podnikatelské sféře. Cílem této bakalářské práce je přiblížit daň silniční v České republice zejména podnikatelům, ale též ostatním občanům a také srovnání uplatňování daně silniční s vybranými státy Evropské unie, a to se Slovenskou republikou a Polskou republikou.

Po první kapitole, kterou je úvod, následují dvě teoreticky zaměřené kapitoly, které doplňuje čtvrtá, která je praktického charakteru.

V druhé kapitole se pro připomenutí nachází popis daňové soustavy České republiky. Jsou nastíněny jednotlivé kategorie daní, nachází se zde také vysvětlení pojmu daň. Dále je kapitola zaměřena na vymezení právního rámce daně silniční v České republice. Jsou zde vysvětleny obecné pojmy týkající se této daně, například osvobození od daně, kdo je poplatník, vznik a zánik daňové povinnosti, slevy na dani a ostatní základní informace. Daň silniční je součástí majetkových daní, zároveň se považuje za daň, která je placena pravidelně. Tato kapitola také obsahuje základní charakteristiku daně a daňové soustavy České republiky.

Následující kapitola obsahuje daň silniční ve vybraných zemích, tedy na Slovensku a v Polsku. Zmíněné státy patří mezi naše nejbližší sousedy, a tak by mohlo být zajímavé zjistit, jak se k tomuto tématu daně silniční staví právě okolní státy. V době, kdy Česká republika, společně se Slovenskou republikou tvořila jeden stát, fungoval daňový systém stejně, včetně daně silniční, proto jsou zajímavé rozdíly, které můžeme vidět v dnešní době, kdy tvoříme dva samostatné státy. Opět jsou zde vysvětleny základní pojmy vztahující se k dani silniční, například sazby daně, předmět daně, slevy na dani, kdo je poplatník a ostatní údaje. V této kapitole jsou uvedeny základní informace ohledně daňového systému v jednotlivých zemích.

Čtvrtá kapitola se zaměřuje především na praktickou část této bakalářské práce, je zde vytvořena fiktivní společnost s několika modelovými příklady na výpočet silniční daně u různých motorových vozidel, jak z pohledu České republiky, tak z pohledu Slovenské a Polské republiky. K těmto příkladům jsou v přílohách této práce vyplněny

tiskopisy daňového přiznání k dani silniční pro jednotlivé země. Na základě předešlých výpočtů následuje srovnání uplatňování daně silniční ve vybraných zemích.

V této práci byly využity metody komparace, tedy porovnání objektů za účelem stanovení jejich shodných nebo rozdílných znaků. Na základě takového srovnávání pak lze vyvozovat závěry o vlastnostech objektů nebo procesů. Komparace je základní metodou hodnocení. Dále byly použity metody popisu a analýzy.

2 Vymezení právního rámce daně silniční v České republice

Daň silniční je součástí majetkových daní, proto tato kapitola obsahuje nejprve popis daňové soustavy České republiky, pro připomenutí základních informací. Následně je kapitola zaměřena na daň silniční, konkrétně na vysvětlení pojmů pojících se k této dani, osvobození od daně, kdo je poplatník, vznik a zánik daňové povinnosti, slevy na dani, daňové přiznání, zaúčtování daně silniční a ostatní údaje.

2.1 Daň

Daň je nenávratná, povinná a zákonem předem stanovená platba do veřejného rozpočtu. Vymezuje se neekvivalentností a neúčelovostí. Daň se buď pravidelně opakuje v časových intervalech nebo je nepravidelná. V České republice činí podíl daní na celkových příjmech více než 90 % (Kubátová, 2015).

2.2 Daňový subjekt

Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2018, s. 14) „*Daňový subjekt je osoba podle zákona povinná strpět, odvádět nebo platit daň.*“ Subjekt je dělen na poplatníka a plátce daně. Poplatníkovy disponibilní zdroje se výběrem daně krátí, je tedy nositelem daňového břemena. Dani je tedy podroben poplatníkův majetek či příjem. Plátce daně je povinen odvést daň vybranou od jiných subjektů nebo sraženou jiným poplatníkům do veřejného rozpočtu. Daň je odváděna příslušnému finančnímu úřadu (Vančurová a Láchová, 2018).

2.3 Rozdělení daní

V České republice existuje několik skupin, do kterých se daně rozdělují. Mohou být rozdělovány podle objektu, na který jsou uloženy, podle rozpočtu, do kterého plynou nebo na základě vztahu mezi velikostí daně a velikostí daňového základu. Podle Vančurová a Láchová (2018) základ daně vyplývá z předmětu daně, jimž rozumíme veličinu, za kterou se daň vybírá. Dle primárního rozdělení, se daně dělí na přímé a nepřímé, a to podle vazby na důchod poplatníka (Kubátová, 2015).

2.4 Přímé daně

Jak tvrdí Kubátová (2015) daně přímé platí subjekt, tedy poplatník na úkor svého důchodu a má se za to, že je nelze převést na jiný subjekt. Přímé daně jsou viditelnější než nepřímé daně, a proto jsou také více pocítovány ze strany poplatníků. Pro svou adresnost a optimálnější možnost využití, jsou často používány jako nástroj regulace (Vančurová a Láchová, 2018).

Jedná se o:

- důchodové daně,
 - daň z příjmu fyzických osob,
 - daň z příjmu právnických osob,
- majetkové daně,
 - daň z nemovitých věcí,
 - daň z nabytí nemovitých věcí,
 - daň silniční.

Mezi přímé daně také patří příspěvky na sociální pojištění, příspěvky na zdravotní pojištění placené zaměstnanci a osobami samostatně výdělečnými (Kubátová, 2015).

2.4.1 Důchodové daně

Předmětem důchodových daní je veškerá činnost, z níž plyne příjem. Do této oblasti spadá především daň z příjmu, jež je považována za třetí nejdůležitější rozpočtový příjem. Dělí se na daň z příjmu fyzických a právnických osob (Vančurová a Láchová, 2018).

a) Daň z příjmu fyzických osob

Poplatníkem je fyzická osoba. Je to daň, které podléhají všechny zdanitelné příjmy jednotlivců. Základ daně je rozdělen do pěti částí, které odpovídají hlavním druhům zdanitelných příjmů, příjmy ze závislé činnosti mají největší význam. Další částí je příjem ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Sazba daně činí 15 % (Vančurová a Láchová, 2018). Právní úprava je obsažena v zákoně č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, část 1.

b) Daň z příjmu právnických osob

Poplatníkem je právnická osoba. Předmětem této daně jsou veškeré příjmy z činnosti a z prodeje majetku, u veřejně prospěšných poplatníků, pak hlavně příjmy z činností vykonávaných za účelem dosažení zisku. Základ daně vychází z účetního výsledku hospodaření před zdaněním, dále je snižován o odpočty. Zdaňovacím obdobím je kalendářní nebo hospodářský rok. Sazba daně dělá 19 %, je tedy odlišná od sazby daně u fyzických osob (Vančurová a Láchová, 2018). Tato daň je uvedena ve 2. části zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2.4.2 Majetkové daně

Tyto daně jsou rozděleny na všeobecné a výběrové majetkové daně. Povinnost platit daň vzniká v souvislosti s existencí vlastnického či užívatelského práva k majetku nebo v případě nabytí majetku (Vančurová a Láchová, 2018).

a) Daň z nemovitých věcí

Daň vymezuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů. Dělí se na dvě části, a to na daň z pozemku a daň ze staveb a jednotek. Předmětem daně z nemovitých věcí jsou pozemky, stavby a jednotky, nacházející se na území České republiky. Poplatníkem daně je vlastník majetku, nájemce, uživatel, dále organizační složka, státní podnik. U těchto kategorií existují i různá osvobození od daně například u pozemků ve vlastnictví České republiky, pozemků veřejně prospěšných sportovišť, parků atd. Pro přiřazení správné sazby daně je třeba určit využití nemovitých věcí, zda se jedná například o ornou půdu, hospodářský les, stavební pozemek, garáž, obytný dům apod. (Marková, 2020).

b) Daň z nabytí nemovitých věcí

Tato daň je jednorázová, souvisí s úplatným nabytím nemovitých věcí. Předmětem daně je úplatné nabytí vlastnického práva k nemovité věci, nabytí stavby, která bude součástí pozemku, vyčlenění nebo nabytí nemovitosti do svěřeneckého fondu. Dle způsobu nabytí nemovitostí, se určí poplatník daně. Základ daně je nabývací hodnota snižovaná o uznatelné výdaje, např. zjištěná cena podle zákona, sjednaná cena, zvláštní cena (Vančurová a Láchová, 2018).

2.5 Nepřímé daně

Tyto daně se přenášejí na jiný subjekt prostřednictvím zvýšení ceny. U plátce, který daň odvádí, nedochází ke snížení jeho vlastního důchodu. Subjektem nepřímých daní je plátce, který odevzdává daň příslušnému finančnímu úřadu a poplatník, který daň fakticky platí (Kubátová, 2015). Nepřímé daně se stávají součástí zboží a služeb a jejich obliba v posledním období roste, proto se podíl nepřímých daní zvyšuje (Vančurová a Láchová, 2018).

Nepřímé daně zahrnují:

- selektivní daň,
 - spotřební daň,
 - daň z lihu,

- daň z piva,
- daň z minerálních olejů,
- daň z vína a meziproduktů,
- daň z tabákových výrobků,
- daň ze surového tabáku,
- daň ze zahřívaných tabákových výrobků,
- univerzální daň,
 - daň z přidané hodnoty,
- energetické daně,
 - daň z elektřiny,
 - daň ze zemního plynu a některých dalších plynů,
 - daň z pevných paliv.

Do této oblasti daní řadíme též poplatky za znečištění vzduchu či vody a poplatky za odpad (Vančurová a Láchová, 2018).

2.5.1 Selektivní daň

Selektivní dani neboli dani ze spotřeby, podléhá sedm typů zboží. Předmětem daně je především výroba a dovoz tohoto zboží. Zdanitelným základem je počet jednotek vyrobeného nebo dovezeného zboží (Vančurová a Láchová, 2018).

a) Daň z lihu

Předmětem daně z lihu je alkohol obsažený v jakýchkoliv výrobcích, pokud obsah lihu činí více než 1,2 % etanolu. Základem daně je množství alkoholu v hektolitrech etanolu při 20°C. Sazba daně je odlišná na základě lihu obsaženého v produktech. Láh určený k výrobě a přípravě léčiv je osvobozen od daně (Krajňák a Široký, 2018).

b) Daň z piva

Pivem se rozumí výrobek, který obsahuje více než 0,5 % alkoholu. Základem daně je množství piva v hektolitrech. Za 1 hektolitr piva je stanovena sazba 32 Kč za každé procento původního extraktu mladiny. Jiná sazba platí pro malé nezávislé pivovary, kde sazba činí od 16 Kč do 18,80 Kč za každé procento extraktu původní mladiny. Pivo používané k výrobě octa nebo léčiv, bez ohledu, zda je pivo vyprodukováno malým nezávislým pivovarem, je osvobozeno od daně (Krajňák a Široký, 2018).

c) Daň z minerálních olejů

Za předmětem daně z minerálních olejů jsou považovány motorové benziny, střední oleje, těžké plynové oleje, zkapalněné ropné plyny nebo odpadní oleje. Základem daně je množství minerálních olejů v 1 000 litrech při teplotě 15 °C, kromě těžkých topných olejů a zkapalněných ropných plynů, kde se vychází z čisté hmotnosti. Sazba daně je uváděna v Kč za 1 000 litrů. Osvobozeny jsou minerální oleje používané v mineralogických procesech (Krajňák a Široký, 2018).

d) Daň z vína a meziproduktů

Za víno a meziprodukty jsou považovány produkty, ve kterých je obsaženo více než 1,2 % objemových alkoholu, nejvýše ale 22 % objemových alkoholu. Základ daně činí množství produktů vyjádřené v hektolitrech. Sazba daně se liší podle typu produktu, šumivá vína a meziprodukty podléhají daňovému zatížení 2 340 Kč za hektolitr, kdežto sazba daně u tichého vína je 0 Kč za hektolitr. Od daně je osvobozeno víno používané k přípravě léčiv (Krajňák a Široký, 2018).

e) Daň z tabákových výrobků

Předmětem daně z tabákových výrobků jsou cigarety, doutníky, tabák ke kouření a jiné tabákové výrobky. Pro cigarety jsou stanovené dva základy daně. Základ daně pro pevnou část (počet cigaret v kusech) a základ daně pro procentní část (cena pro koncového spotřebitele). Od této daně jsou osvobozeny tabákové výrobky odebrané jako exempláře správcem daně (Krajňák a Široký, 2018).

f) Daň ze surového tabáku

Dle § 131b zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních (dále jen „ZSD“) je předmětem této daně surový tabák, může být přírodně či uměle sušený, nesušený, fermentovaný, nefermentovaný list rostliny rodu tabáku, nebo jiná část rostliny. Základ daně vychází z § 131d ZSD a zjistí se jako množství surového tabáku v kilogramech. Sazba daně uvedená v § 131e ZSD je stanovena ve výši spotřební daně z tabáku ke kouření. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc.

g) Daň ze zahříváných tabákových výrobků

Na základě § 130 ZSD se zahříváním tabákovým výrobkem rozumí tabákový výrobek, který obsahuje tabák, není určen ke žvýkání, užívání nosem nebo k postupnému spalování tabáku. Předmětem daně je tedy tabák obsažený v zahříváném tabákovém výrobku. Základem daně v souvislosti s § 130b ZSD je množství tabáku obsaženého v

zahříváných tabákových výrobcích v jednotkových baleních určených k přímé spotřebě v gramech. Dle § 130c ZSD je sazba daně stanovena na 2,46 Kč za jeden gram.

2.5.2 Daň z přidané hodnoty

Právní úprava této daně je součástí zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, (dále jen „ZDPH“) daní z přidané hodnoty je zatěžováno především poskytování služeb a dodání zboží. Předmět daně nemusí být omezen pouze na zboží. Plátcem DPH dle § 6 ZDPH je osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jestliže její obrát překročí za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců částku 1 000 000 Kč. Výjimkou je pouze osoba, která bez nároku na odpočet, uskutečňuje plnění osvobozená od této daně.

Základem daně je vše, co plátce za uskutečněné zdanitelné plnění obdržel nebo se očekává, že obdrží za úplatu. Co se týká sazby daně, v České republice máme celkem 3 sazby, a to základní sazbu 21 %, dále první sníženou sazbu 15 % u potravin, nealkoholických nápojů, vstupenek na kulturní akce apod. a druhou sníženou sazbu 10 % u léků nebo knih. Výčet položek spadajících do jednotlivých snížených sazeb je uveden v přílohách ZDPH (Krajňák a Široký, 2018).

Zdaňovací období činí jeden kalendářní měsíc či kalendářní čtvrtletí. Daňové přiznání je plátce povinen podat do 25 dnů po skončení zdaňovacího období, přiznání k dani se podává i v případě, že nevznikla daňová povinnost (Marková, 2020).

2.5.3 Energetické daně

Těmto daním podléhají zejména pevná paliva, elektřina, zemní plyn a ostatní plyny. Právní úprava těchto daní je zahrnuta v zákoně č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů (dále jen „ZSVR“), ve znění pozdějších předpisů. Celní orgány dohlíží na správu energetických daní. Daňové přiznání se podává do 25. dne po skončení zdaňovacího období, jímž je kalendářní měsíc (Krajňák a Široký, 2018).

a) Daň z elektřiny

Předmětem daně je elektřina uvedená pod kódem nomenklatury 2716. Základ daně je stanoven množstvím elektřiny v MWh. Sazba daně je určena na 28,30 Kč za MWh. U daně z elektřiny funguje i osvobození od daně, a to u elektřiny vyjmenované v § 8 ZSVR (Marková, 2020).

b) Daň ze zemního plynu a z některých dalších plynů

V souvislosti s § 4 částí 46 ZSVR je předmětem daně plyn pod kódy nomenklatury 2711 11, 2711 21, 2711 29 a 2705, používaný například pro pohon motorů, výrobu tepla nebo v kontextu s provozy a stroji používanými při stavbách. Dle § 6 ZSVR je základem daně množství plynu v MWh spalného tepla. Sazby daně se pohybují od částky 30,60 Kč/MWh po 264,80 Kč/MWh a jsou odlišné podle kódu nomenklatury. Plyn určený k výrobě tepla v domácnostech nebo k výrobě elektřiny je osvobozen od daně (Krajňák a Široký, 2018).

c) Daň z pevných paliv

Právní úprava daně je uvedena v části č. 46 ZSVR. Předmětem daně jsou pevná paliva pod kódy nomenklatury 2701, 2702, 2704, 2706, 2707, 2708, 2713, 2715, 2703, patří tam například černé uhlí, brikety, hnědé uhlí, koks, polokoks apod., ostatní paliva, která jsou předmětem této daně jsou uvedena v § 4 ZSVR. Množství paliv v jednotkách GJ spalného tepla v původním vzorku je základem daně podle § 6 ZSVR. Na základě téhož paragrafu je sazba daně v hodnotě 8,50 Kč/GJ spalného tepla v původním vzorku. Paliva osvobozena od daně z pevných paliv jsou zaznamenána v § 8 ZSVR a patří mezi ně pevná paliva pro výrobu elektřiny, paliva používaná v metalurgických procesech či mineralogických postupech.

2.6 Funkce daní

a) Funkce fiskální

Je to základní funkce, která má za účel naplnit veřejný rozpočet. Ke zvýšení výnosu daní může docházet snížením sazby daně (Vančurová a Lachová, 2018).

b) Funkce alokační

Prostřednictvím daní se mohou vložit prostředky tam, kde jsou potřeba, nebo se mohou odebrat prostředky z oblastí, kde jich je vkládáno více. Díky nepřímé daňové úlevě poskytované státem dochází prostřednictvím daní ke zvýšení peněz v určitých oblastech, například daňová úleva na ekologické zdroje energie (Kubátová, 2015).

c) Funkce redistribuční

Dochází k přerozdělování důchodů, a to tím způsobem, že se přesune část důchodu a bohatství od bohatších osob k chudším (Kubátová, 2015).

d) Funkce stabilizační

Používá se k zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Díky této funkci mohou daně přispívat ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice (Kubátová, 2015).

e) Funkce stimulační

Funkce daní jsou z pohledu subjektů považovány za újmu. Stát tedy subjektům poskytuje různé formy daňových úspor nebo naopak je vystavuje většímu zdanění (Vančurová a Láchová, 2018).

2.7 Daň silniční

Tato kapitola je zaměřena na vymezení právního rámce daně silniční v ČR. Jak již bylo zmíněno, daň silniční se řadí mezi přímé daně, konkrétně do oblasti majetkových daní. Daň silniční se řídí zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDSL“). Zdaňuje se užívání silnic a dálnic v České republice silničními motorovými vozidly a jejich přípojnými vozidly. Vybrané prostředky plynou do rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury a jsou použity na výstavbu, opravy a údržbu pozemních komunikací (Procházková, 2020).

2.8 Předmět daně

Dle § 2 ZDSL jsou předmětem daně silniční:

- motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice nebo v zahraničí a slouží k podnikání nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti,
- předmětem daně jsou vozidla s nejvyšší povolenou hmotností více než 3,5 tuny, tato vozidla slouží k přepravě nákladů a jsou registrovaná v České republice, a to bez ohledu na to, zda jsou využívána pro obchodní účely,
- přípojná vozidla s největší přípustnou hmotností nad 3,5 tuny registrovaná v České republice.

Zvláštní vozidla vymezená podle § 3 zákona č. 56/2001 Sb. a dle § 15 vyhlášky č. 243/2001 Sb., o registraci vozidel, ve znění vyhlášky č. 496/2001 Sb.

Mezi zvláštní vozidla řadíme:

- pásové automobily určované jako speciální a ostatní vozidla na základě zvláštního právního předpisu,
- traktory používané v lesnictví a zemědělství a jejich přípojná vozidla podle zvláštního právního předpisu,
- vozidla, kterým byla přidělena neobvyklá poznávací značka.

V příloze č.1 se nachází tabulka zobrazující silniční vozidla v České republice, která se dělí do několika kategorií, část skupin se dále rozděluje na podkategorie. Tabulka obsahuje charakteristiku zmíněných skupin.

2.9 Osvobození od daně

Jestliže je vůz použit pouze pro osobní potřebu, daň se na toto vozidlo nevztahuje. Daň se platí pouze v případě, kdy je vůz používán pro podnikatelské účely, a i v této oblasti zákon umožňuje výjimky. Tato kapitola definuje část předmětu daně, který daňový subjekt není povinen nebo oprávněn zahrnout do základu daně (Vančurová a Láchová, 2018).

Od daně silniční jsou podle § 3 ZDSL osvobozena:

- vozidla registrovaná v kategorii L, tzn. motorová vozidla s nejvíce čtyřmi koly a jejich přípojná vozidla,
- vozidla diplomatických misí a konzulárních úřadů, v případě splnění podmínky zásady vzájemnosti neboli reciprocity,
- vozidla poskytující pravidelné vnitrostátní jízdní služby za předpokladu, že ujedou ve zdaňovacím období více než 80 % kilometrů ze souhrnného počtu ujetých kilometrů,
- vozidla provozovaná ozbrojenými silami tedy, vozidla civilní obrany, bezpečnostních sborů, obecní policie, vozidla poskytovatele zdravotních služeb, sboru dobrovolných hasičů, vozidla důlní a horské záchranné služby, vozidla plynárenských a energetických zařízení. Zmíněná vozidla musí být vybavena zvláštním výstražným modrým světlem a současně výstražným zvukovým zařízením,
- vozidla určená k zabezpečení sjízdnosti a schůdnosti pozemních komunikací, což jsou vozidla speciální samosběrová, tj. zametací, vozidla správců komunikací nebo osob pověřených správou silnic, značkovače silnic,
- osobní vozidla nebo nákladní vozidla s maximální přípustnou hmotností menší než 12 tun, která
 - jsou na elektrický pohon,
 - jsou vybavena hybridním pohonem v kombinaci s elektromotorem a spalovacím motorem,
 - používají jako palivo zkapalněný ropný plyn nebo stlačený zemní plyn,
 - obsahují motor doporučený ke spalování ethanolu 85 a benzínu,

- vozidla požární ochrany, která jsou užívána jednotkou hasičského záchranného sboru, která musí být vybavena zvláštním modrým výstražným světlem a zvláštním zvukovým výstražným zařízením
- vozidla, která jsou mobilizační rezervou nebo pohotovostní zásobou, jestliže nejsou používána pro podnikatelské účely.

Nárok na osvobození od daně silniční lze uplatnit pouze za celý kalendářní měsíc, ve kterém byly splněny veškeré zákonem stanovené podmínky pro uplatnění osvobození od daně. V případě, že tyto podmínky nebyly splněny, nelze uplatnit nárok na osvobození od daně (Kubátová, 2015).

2.10 Poplatníci daně

Jak již bylo dříve zmíněno, poplatníkem daně je ten, jehož majetek, příjem nebo úkon podléhá daňové povinnosti. Provozovatelem vozidla je dle § 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem. Provozovatelem tudíž nemusí být vždy jen vlastník vozidla (Tesařová, 2013).

Sídlo či bydliště poplatníka není zákonem omezeno, tudíž se může nacházet i mimo území České republiky. Omezení z hlediska místního se vztahuje pouze na místo registrace vozidla. Jednou z povinností poplatníka je také registrace k dani silniční u místně i věcně příslušného správce daně (Tesařová, 2013).

Poplatník daně je vymezen v § 4 ZDSL, podle kterého je poplatníkem daně:

- osoba, která je jako provozovatel vozidla zapsán v technickém průkazu vozidla,
- uživatel vozidla, v jehož technickém průkazu je zapsána jako provozovatel osoba, která zanikla, zemřela nebo byla zrušena, anebo vozidlo, jehož provozovatel je odhlášen z registru vozidel,
- organizační složka osoby, která má sídlo nebo trvalý pobyt v zahraničí,
- v případě, že je u téhož vozidla více poplatníků, platí daň nerozdílně a společně, dle zásady solidarity,
- stálá provozovna se považuje za organizační složku, na základě právních předpisů upravujících daně z příjmu osoby se sídlem nebo trvalým pobytem v zahraničí,
- osoba využívající vozidlo určené jako rezerva pro mobilizaci nebo pohotovostní zásoby,
- zaměstnavatel, pokud hradí zaměstnanci cestovní výdaje za používání osobního

automobilu nebo jeho přípojného vozidla.

2.11 Základ daně

Správné zjištění základu daně je důležité pro následné určení výše daňové sazby a výpočet celkové výše daně za jednotlivá vozidla. Pro určení základu daně jsou důležité údaje zapsané v technickém průkazu vozidla (Tesařová, 2013). Základ daně je vyjádřen ve fyzických jednotkách, lišících se dle druhů vozidel a je upraven v § 5 ZDSL.

Základ daně činí:

- zdvihový objem motoru v cm^3 u automobilů zařazených do kategorie M1 s výjimkou aut s elektrickým pohonem,
- počet náprav a největší přípustná hmotnost v tunách u ostatních vozidel,
- součet maximálního povoleného zatížení na nápravu v tunách a počet náprav u návěsů.

Zdvihový objem motoru vyjadřuje objem válce motoru v cm^3 mezi horní a dolní úvratí pístu. Z této úpravy jsou vyňaty osobní automobily na elektrický pohon, které jsou osvobozeny od daně silniční. Základ daně u tzv. návěsů se určuje odlišným způsobem, základem daně silniční je počet náprav a součet největších přípustných hmotností na nápravy, tzn. povolené zatížení náprav. Náprava je definována jako spojnice mezi koly vozidla. Největší povolenou hmotností se rozumí největší hmotnost, se kterou smí být vozidlo užíváno v provozu na pozemních komunikacích (Tesařová, 2013).

2.12 Sazba daně

Sazby daně silniční jsou vymezeny v § 6 ZDSL. Tento paragraf stanoví sazby daně také pro speciální případy, kdy se základní roční sazba zvyšuje či snižuje o několik procent. V tomto případě musí být splněny zákonem stanovené podmínky. Sazba této daně se vždy a bez výjimek stanovuje pro každé jednotlivé vozidlo samostatně (Tesařová, 2013).

2.12.1 Roční sazby daně

Základní sazba daně silniční se stanoví za celé zdaňovací období, tedy za kalendářní rok. Je nutné správně určit kategorii, do níž vozidlo patří, a poté správně stanovit odpovídající základ daně silniční. Tyto údaje se určují z informací zapsaných v technickém průkazu vozidla. Poté se přiřazuje konkrétní částka roční sazby daně silniční (Tesařová, 2013).

Tab 2.1 – Sazby daně dle zdvihového objemu motoru

Objem motoru	Sazby daně
do 800 cm ³	1 200 Kč
nad 800 cm ³ do 1 250 cm ³	1 800 Kč
nad 1 250 cm ³ do 1 500 cm ³	2 400 Kč
nad 1 500 cm ³ do 2 000 cm ³	3 000 Kč
nad 2 000 cm ³ do 3 000 cm ³	3 600 Kč
nad 3 000 cm ³	4 200 Kč

Zdroj: § 6 ZDSL, vlastní zpracování

V tabulce č 2.1 jsou uvedeny roční sazby daně určené ze základu daně podle § 5 písm. a) ZDSL, tedy podle zdvihového objemu motoru v cm³ u osobních automobilů.

§ 6 ZDSL odst. 2 obsahuje seznam sazeb daně silniční pro všechna ostatní vozidla, s výjimkou osobních automobilů. Roční sazba daně se určuje podle počtu náprav, kdy základem daně je součet největších přípustných hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů a u ostatních vozidel. Minimální počet náprav pro silniční vozidla je jedna. Standardní počet náprav pro nákladní vozidla je 2 až 7 (Tesařová, 2013). Tabulka ročních sazeb daně na základě počtu náprav je uvedena v příloze č. 2.

V případech, kdy je vyhlášeno ohrožení státu či válečný stav, je vláda České republiky zmocněna provést úpravu sazeb daně nebo osvobodit vozidla od této daně, během nouzového stavu nebo válečného stavu. Úpravu provedou na základě nařízení v nezbytném rozsahu pro zabezpečení válečného nebo nouzového státního rozpočtu (Novotná a Novotný, 2006).

2.12.2 Denní sazba daně

Ve specifických případech lze použít denní sazbu daně, a to při použití osobních automobilů a jejich přípojných vozidel, zaměstnancem na žádost a pro účely zaměstnavatele. Zaměstnavatel má možnost sám určit, zda je výhodnější využít denní nebo roční sazbu daně silniční. Tuto volbu nelze měnit v průběhu zdaňovacího období. Denní sazba činí fixní částku ve výši 25 Kč za každý den použití vozidla (Tesařová, 2013).

2.12.3 Snížení roční sazby daně

Podle § 6 ZDSL se sazby daně snižují o:

- 25 % u vozidel, používaných pro činnosti výrobní povahy v rostlinné výrobě

podle klasifikace produkce CZ-CPA, kód 01.61.10 Podpůrné služby pro rostlinnou výrobu, je-li daňovým poplatníkem osoba zabývající se zemědělskou výrobou. Příkladem takové činnosti může být příprava a ošetření půdy, setí, kultivace, sázení, posklizňové práce apod.

- 48 % po dobu následujících 36 kalendářních měsíců od data první registrace vozidla,
- 40 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců,
- 25 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců.

Nárok na snížení sazby daně vzniká začátkem kalendářního měsíce první registrace vozidla a končí po 108 kalendářních měsících. Snížení sazby daně se nevztahuje na registrovaná vozidla, provozovaná Armádou České republiky, od 1. ledna 1999.

Vzorec 2.1 pro výpočet částky, o kterou se sazba daně sníží, při používání vozidla celých 12 měsíců:

$$(\text{roční sazba daně} \cdot \text{sazba pro snížení daně}) \div 100$$

Vzorec 2.2 pro výpočet částky, o kterou se sazba daně sníží, při používání vozidla po dobu kratší než 12 měsíců:

$$(\text{roční sazba daně} \div 12 \cdot \text{počet měsíců ve kterých bylo vozidlo použito}) \\ \cdot \text{sazba pro snížení daně}$$

U vozidel dovezených ze zahraničí prokáže poplatník daně nárok na snížení sazby daně podle odstavce 6 potvrzením nebo jiným dokladem týkajícím se první registrace vozidla, vydaným registračním úřadem.

Podle odstavce 2 se, bez ohledu na datum první registrace, sazba daně snižuje o 100 % u nákladních automobilů a přípojných vozidel s maximální přípustnou hmotností 3,5 tuny a méně než 12 tun, pokud

- tato vozidla používá daňový poplatník pro účely daně z příjmu právnických osob pro činnost, z níž vyplývající příjmy nejsou předmětem daně z příjmu,
- jsou taková vozidla používána fyzickou osobou pro činnost, která nemá za následek příjem ze samostatné výdělečné činnosti podle zákona o dani z příjmu,
- jedná-li se o výcviková vozidla v souladu s právním předpisem upravujícím zlepšování a získávání odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, která

nejsou využívána k činnosti z níž:

- plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmu právnických osob,
- plynou příjmy ze samostatné činnosti.

Sazba daně se snižuje o 48 % u nákladních automobilů a přípojných vozidel s nejvyšší povolenou hmotností 12 a více tun, pokud splňují výše zmíněné podmínky dle § 6 odstavce 2 ZDSL.

2.12.4 Zvýšení roční sazby daně

Na základě § 6 ZDSL, odstavců 1 a 2 se sazba daně zvyšuje o 25 % u vozidel registrovaných do 31. prosince 1989, v České republice nebo v zahraničí.

2.13 Vznik a zánik daňové povinnosti

V této kapitole jsou obsaženy informace týkající se vzniku a zániku daňové povinnosti. Je zde definován den, kdy vzniká poplatníkovi povinnost k dani silniční, ale také den zániku této povinnosti.

U vozidel vzniká povinnost platit silniční daň, podle § 8 ZDSL, začátkem kalendářního měsíce, ve kterém byly uskutečněny skutečnosti tuto povinnost zakládající. U místně příslušného správce daně podají poplatníci daně z těchto vozidel daňové přiznání.

Daňová povinnost u výše zmíněných vozidel pomíjí kalendářním měsícem, v němž uběhly skutečnosti tuto povinnost zakládající. Dojde-li však ke změně v osobě poplatníka v průběhu zdaňovacího období, zaniká daňová povinnost původnímu poplatníkovi ukončením kalendářního měsíce, který předchází před kalendářním měsícem počátku daňové povinnosti novému poplatníkovi.

Příklad

Pan Novosad si zakoupil dne 15. 3. 2010 automobilový přívěs, nepřesahující hmotnost 3,5 tuny, který pravidelně používal pro podnikatelské účely v oblasti stavebnictví. Tento přívěs používal k podnikání šest měsíců, od března do srpna v roce 2010. Od 16. 3. 2010 pravidelně pět dní v týdnu s přívěsem dovážel na stavbu stavební materiál. Dne 3. 8. 2010 byl přívěs naposledy použit pro podnikatelskou činnost. 20. 8. 2010 byl přívěs prodán novému provozovateli, který použil přívěs pro účely podnikání, bezprostředně po jeho zakoupení, tj. od srpna. Za které měsíce měl pan Novosad povinnost k dani silniční a kdy vznikla novému provozovateli?

Řešení

Pan Novosad měl povinnost platit silniční daň za šest kalendářních měsíců, tedy za období od března do srpna 2010. Daňová povinnost mu vznikla ode dne 16. 3. 2010, kdy byl přívěs poprvé použit pro podnikatelské účely, proto měl povinnost zaplatit daň za celý tento měsíc. Daňová povinnost mu zanikla dne 3. 8. 2010, kdy byl naopak přívěs použit pro účely podnikání naposled. I přesto, že byl přívěs naposledy použit na začátku měsíce, je pan Novosad povinen zaplatit silniční daň za celý měsíc. Novému provozovateli vznikla daňová povinnost k prvnímu dni měsíce září, přestože použil přívěs již v srpnu, a to z důvodu, aby se předešlo dvojímu zdanění. Pokud by přívěs vážil více než 3,5 tuny, pro platbu daně silniční postačí, aby byl přívěs na značkách. Proto v případě, kdy není přívěs či nákladní auto používáno, se značky dávají do depozita. Není tedy kladen důraz na používání přívěsu.

Vzorec 2.3 pro výpočet daňové povinnosti při používání vozidla celých 12 měsíců:

$$(roční\ sazba\ daně - částka\ snížení\ sazby\ daně)$$

Vzorec 2.4 pro výpočet daňové povinnosti při používání vozidla méně než 12 měsíců:

$$(roční\ sazba\ daně \div 12 \cdot počet\ měsíců\ ve\ kterých\ bylo\ vozidlo\ použito) \\ - částka\ snížení\ sazby\ daně$$

2.14 Zálohy na daň

Splatnost záloh, které poplatník platí, je stanovena k 15. dni následujícího měsíce po uplynutí kalendářního čtvrtletí, ve kterém bylo vozidlo předmětem zdanění daně silniční, splatnost je tedy do 15. dubna, 15. července, 15. října a výjimkou je splatnost do 15. prosince, kdy se platí pouze za dva měsíce, tj. říjen a listopad. Za prosinec se záloha na daň neplatí, daňová povinnost se vyrovná při podání daňového přiznání. Poplatník je povinen evidovat zaplacenou daň a zálohy na daň (Tesařová, 2013).

Zálohy se vypočtou, podle obecného způsobu stanovení záloh, ve výši 1/12 příslušné roční sazby daně za každý měsíc, ve kterém vznikla, existovala nebo pominula daňová povinnost. Poplatník, je-li zaměstnavatelem, má možnost zvolit si způsob výpočtu záloh na daň. Může zvolit obecné stanovení záloh nebo může zvolit výčet zálohy na daň

odpovídající součinu denní sazby, tj. 25Kč a počtu dní, ve kterých byly splněny podmínky stanovené § 2 odst. 1 zákona č 16/1993 Sb., o dani silniční (Tesařová, 2013).

Zálohy se nemusí platit, jde-li o vozidla vyjmenovaná v § 3, pokud splní podmínky pro nárok na osvobození. Jde o jedinou výjimku z povinnosti placení záloh na daň.

V případě že je poplatník majitelem vozidla se sníženou sazbou daně podle § 6 odst. 10, zaplatí jenom jednu zálohu na daň v hodnotě 70 % roční daňové povinnosti, a to do 15. prosince zdaňovacího období.

2.15 Sleva na dani

Zde jsou stanoveny podmínky a pravidla pro poskytnutí slevy na dani silniční. Jedná se o podporu rozšiřování používání kombinované dopravy v praxi, formou daňové úlevy prostřednictvím slev na dani. Kombinovanou dopravou se rozumí přeprava zboží v jedné a téže přepravní jednotce nebo v nákladním automobilu, přívěsu, při které se využije železniční nebo vnitrostátní vodní doprava, pokud část přesahuje 100 kilometrů vzdušnou čarou. Kombinovaná doprava představuje způsob dopravy šetrnější k životnímu prostředí (Tesařová, 2013).

U vozidel používaných k přepravě v počáteční nebo konečné fázi kombinované dopravy je sazba daně 100 %.

Tab. 2.2 – Sleva na dani podle počtu jízd v kombinované dopravě

Počet jízd	Sleva na dani
více než 120 jízd	90 %
od 91 do 120 jízd	75 %
od 61 do 91 jízd	50 %
od 31 do 61 jízd	25 %

Zdroj: § 12 ZDSL, vlastní zpracování

Tab. 2.2 ukazuje výši slevy na dani silniční u vozidel, které uskuteční daný počet jízd v kombinované dopravě ve zdaňovacím období, tedy v průběhu kalendářního roku.

Pro získání slevy na dani musí poplatník prokázat prostřednictvím přepravních dokladů s potvrzenými údaji překladiště kombinované dopravy, případně nakládací a vykládací železniční stanice vhodné k překládce nebo vnitrozemského přístavu.

U daně, zálohy na daň a slevy na dani, se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

2.16 Daňové přiznání

Daňové přiznání podává poplatník nejpozději do 31. 1. kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období, za které je daň měřena a placena. Tato lhůta je platná i v situaci, kdy daňové přiznání vypracovává za poplatníka daňový poradce nebo pokud poplatníkovi hrozí úpadek, či se již nachází v úpadku (Vančurová a Láchová, 2018).

Daňové přiznání se nepodává, v případě že poplatníkovi nevznikla povinnost k dani silniční v daném kalendářním roce. V případě, že vznikl nárok na osvobození od daně je, až na výjimky, povinností podat daňové přiznání, jelikož povinnost k dani silniční vznikla a trvá. Pro vozidla zařazená do kategorie L a jejich přípojná vozidla, vozidla diplomatických misí a konzulárních úřadů, platí výjimka z povinnosti podat přiznání k dani (Tesařová, 2013).

Daňové přiznání se předkládá u místně příslušného finančního úřadu. V případě právnické osoby se příslušnost správce daně určuje dle sídla, u fyzické osoby se určuje dle místa pobytu (Tesařová, 2013).

Daňové přiznání lze podat několika způsoby, a to listinnou nebo elektronickou formou. Listinnou formou se rozumí vyplnění tiskopisu vydaném Ministerstvem financí nebo lze daňové přiznání podat na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny. Dále lze přiznání k dani podat elektronickou formou prostřednictvím datové zprávy podepsané elektronickým podpisem, nebo pomocí datové zprávy odeslané prostřednictvím tzv. datové schránky, kde je nutné dodržet formát a strukturu tohoto podání. Podá-li poplatník daňové přiznání elektronickou formou bez využití datové schránky nebo bez elektronického podpisu, je nutné toto podání potvrdit ve lhůtě pěti dnů, či doručit originál daňového přiznání správci daně v listinné podobě s vlastnoručním podpisem nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem (Tesařová, 2013).

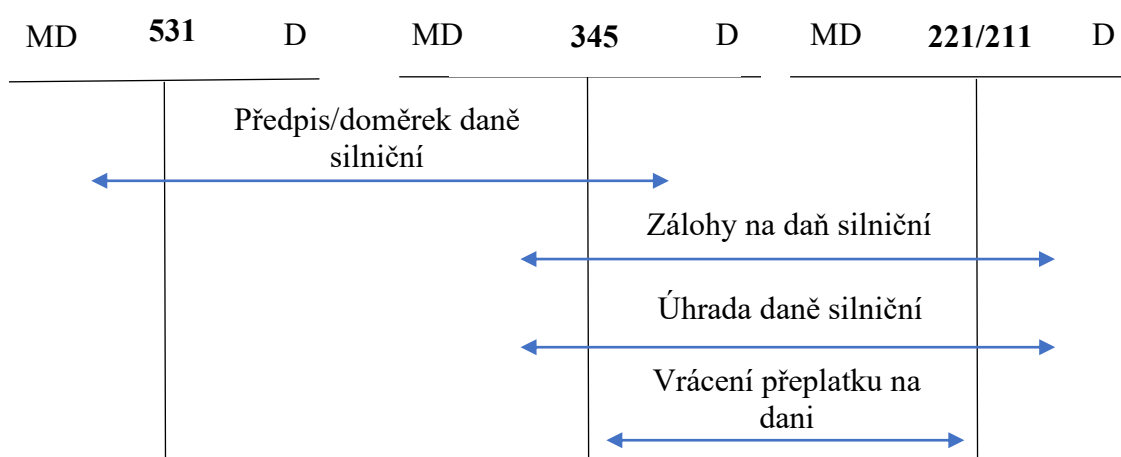
Podávání daňového přiznání prostřednictvím datové zprávy je stanoveno daňovým řádem pro všechny daňové subjekty nebo jejich zástupce, kteří mají datovou schránku nebo ze zákona stanovenou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem (Tesařová, 2013).

2.17 Zaúčtování silniční daně

Silniční daň se účtuje na účtu 531 – Daň silniční. Na tomto účtu se eviduje předpis daně silniční z daňového přiznání. Daň silniční patří mezi daňově uznatelné náklady hned při předpisu bez ohledu na to, zda bude zaplacená, nebo ne (Kubátová, 2020).

Dalším účtem, který se používá ve vztahu s daní silniční je účet 345 – Ostatní daně a poplatky. Na vrub tohoto účtu se zaúčtují zálohy na daň silniční. Kromě daně silniční jsou na tomto účtu účtovány předpisy ostatních daní, například daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí, odvod za elektřinu ze slunečního záření a daňová povinnost subjektů ze spotřebních daní. Jsou zde také evidovány nároky vůči finančnímu úřadu na vrácení daně. Protiúčetem je účet 221 -Peněžní prostředky na účtech nebo účet 211 - Peněžní prostředky v pokladně (Kubátová, 2020).

Obr. 2.1 – schéma zaúčtování daně silniční v České republice

Zdroj: Šebestíková (2013), vlastní zpracování

2.18 Registrační poplatek

Poplatek související s registrací nebo přepisem vozidla se nazývá registrační poplatek. Sazby poplatků jsou uvedeny v příloze zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Od platby tohoto poplatku jsou osvobozeny osoby s průkazem ZTP a ZTP/P. Registrace nebo přepis vozidla se provádí na obecním úřadě obce s rozšířenou působností. Níže jsou uvedeny poplatky u vybraných dopravních prostředků.

Poplatky činí

- 800 Kč u vozidel s více než čtyřmi koly,
- 300 Kč u motocyklů s objemem do 50 cm³,

- 500 Kč u přípojného vozidla s hmotností do 750 Kg včetně,
- 700 Kč u přípojného vozidla s větší hmotností než 750 Kg,
- 200 Kč při vyřazení vozidla z registru.

3 Charakteristika daně silniční v Polské republice a ve Slovenské republice

Tato kapitola zahrnuje charakteristiku daňového systému, a především daně silniční ve vybraných zemích, tedy v Polsku a na Slovensku. Jsou zde uvedeny informace k přímým i nepřímým daním. Opět jsou zde vysvětleny základní pojmy vztahující se k dani silniční, například sazby daně, předmět daně, slevy na dani, kdo je poplatník a ostatní údaje.

3.1 Přímé daně v Polské republice

Podíl přímých daní na příjmu do státního rozpočtu činí 40 % (Ficlová, 2009). Tyto daně se v Polsku rozdělují na daně důchodové a na daně majetkové. Mezi daně důchodové patří:

a) Daň ze zisků korporací

Této dani podléhají právnické osoby, konkrétně akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, družstva, evropské společnosti, státní podniky apod. Od daně jsou osvobozeny penzijní a investiční fondy. Jestliže zákon nestanoví jinak, jsou náklady vynaložené na získání zdanitelných příjmů odpočitatelné. Daňově uznatelnými výdaji jsou také platby sociálního pojištění a daně z nemovitosti. Sazba daně je ve výši 19 %, srážková daň činí také 19 %. Zdanitelným obdobím je 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Daňové přiznání se podává do konce třetího měsíce následujícího roku (Široký, 2018).

b) Osobní důchodová daň

Zdanitelným příjmem je dle zákona:

- příjem ze závislých povolání, jak zaměstnaneckého, tak důchodového příjmu,
- příjem z podnikání,
- příjem z nezávislých povolání,
- příjem ve vybraných zemědělských sektorech,
- příjem z pronájmu nemovitého majetku a z jeho prodeje,
- investiční příjem,
- ostatní příjem.

Sazba daně je v hodnotě 19 %, vztahuje se na kapitálový příjem z prodeje cenných papírů. Srážková daň se uplatňuje na výplatu dividend a úroků, činí opět 19 %. Od daně jsou osvobozeny příjmy ze státních sociálních dávek, výživného, stipendií a částky získané z pojištění osob a majetku. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Do 30. dubna následujícího zdaňovacího období musí být podáno daňové přiznání. Jsou placeny měsíční zálohy. Lze uplatnit slevy na děti (Široký, 2018).

Mezi přímé daně majetkové patří:

a) Daň z nemovitosti

Nemovitost používána pro podnikatelské účely, je považována za uznatelný daňový výdaj (Široký, 2018). Poplatníkem je majitel, uživatel, nájemce atd. Předmětem daně jsou budovy nebo jejich části, pozemky, budovy nebo jejich části související s podnikáním. Výše sazeb je stanovena obecní radou, nesmí však překročit horní limity sazeb. Daňové přiznání se podává do 31. ledna následujícího zdaňovacího období. Zálohy se platí 15. března, 15. května, 15. září a 15. listopadu. Sazba činí 2 % u daně z převodu nemovitých věcí.

b) Daň dědická a daň darovací

Poplatníci se dělí na 3 kategorie dle příbuzenského poměru mezi zůstavitelem a dědicem. První kategorie obsahuje manžela, manželku, děti, zetě, snachu, rodiče a sourozence. V druhé kategorii jsou neteře, synovci, švagrové a švagři. Do třetí kategorie patří ostatní osoby. Daň se týká čisté tržní hodnoty veškerého majetku získaného dědicem nebo obdarovaným. U první kategorie poplatníků je od daně osvobozen majetek v hodnotě 9 637 PLN, u druhé kategorie 7 276 PLN a 4 902 PLN u třetí kategorie. Sazby se určují na základě kategorie poplatníka a na hodnoty majetku (Široký, 2018).

3.2 Nepřímé daně v Polské republice

Nepřímé daně činí až 60 % příjmu do státního rozpočtu (Ficlová, 2009). Základní sazba daně je v hodnotě 23 %. První snížená sazba daně je ve výši 8 % a uplatňuje se u některých potravin, zboží týkající se zdravotní péče, vybraných knih, novin a u služeb souvisejících s lesnictvím nebo zemědělstvím. Druhá snížená sazba daně činí 5 % vztahuje se na knihy a periodika. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, osoba bez právní subjektivity, která nezávisle vykonává ekonomické činnosti bez ohledu na výsledek nebo účel činností. Daň z přidané hodnoty se týká dodání zboží, poskytnutí

služeb za úplat, pořízení zboží z jiných členských států, dodání zboží do jiného členského státu, vývoz a dovoz zboží (Široký, 2018).

3.3 Daň silniční v Polské republice

Tato daň je upravena v zákoně ze dne 21. 1. 1991 o místních daních a poplatcích (Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych) a to konkrétně ve třetí části o dani z dopravních prostředků (dále jen „UPOL“). Daň je v Polsku zařazena mezi přímé daně.

Orgánem, oprávněným ve věcech silniční daně, je starosta obce, na jejímž území se nachází místo bydliště poplatníka u fyzické osoby nebo sídlo poplatníka u právnické osoby a v případě podniku s několika provozovnami nebo v případě správce daně, na jehož území se nachází provozovna nebo složka, která má dopravní prostředky podléhající dani silniční.

3.3.1 Předmět daně

V Polské republice vozidla podléhají dani silniční bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou užívány pro podnikatelské účely. Z předmětu silniční daně jsou tako vyjmuty osobní automobily.

Daň silniční se dle §8 UPOL vztahuje na:

- nákladní vozidla s maximální povolenou hmotností vyšší než 3,5 tuny a menší než 12 tun,
- nákladní vozidla s maximální celkovou hmotností 12 tun nebo více,
- návěsy a balastové tahače přizpůsobené k použití, včetně návěsu nebo přívěsu s maximální přípustnou celkovou hmotností vozidla od 3,5 tun do 12 tun,
- návěsy a balastové tahače, které lze použít společně s návěsem nebo přívěsem s povolenou celkovou hmotností soupravy vozidla 12 a více tun,
- přívěsy a návěsy, které mají spolu s motorovým vozidlem celkovou povolenou hmotnost 7 tun a méně než 12 tun, s výjimkou těch, které souvisí výhradně se zemědělskou činností vykonávanou daňovým poplatníkem zemědělské daně,
- přívěsy a návěsy, které mají společně s motorovým vozidlem povolenou celkovou hmotnost 12 tun nebo více, s výjimkou těch, které jsou spojeny výhradně se zemědělskou činností uskutečňovanou daňovým poplatníkem zemědělské daně,
- autobusy.

3.3.2 Osvobození od daně

Od daně silniční jsou v souvislosti s § 12 UPOL v Polsku osvobozena:

- vozidla mobilizační rezervy,
- vozidla ve vlastnictví konzulárních úřadů, diplomatických misí a dalších zahraničních misí, požívajících výsad a imunit podle mezinárodních zákonů, dohod nebo cel,
- zaměstnanci zahraničních misí a další osoby s nimi spojené za podmínky, že nejsou Polskými občany a nemají zde trvalé bydliště,
- historická vozidla dle dopravního předpisu.

Od této daně jsou také osvobozena speciální vozidla a vozidla používaná pro zvláštní účely ve smyslu předpisů o silničním provozu. Takové vozidlo je přizpůsobené k plnění zvláštní funkce a může převážet osoby nebo předměty spojené s výkonem zvláštní funkce. Mezi speciální vozidla se řadí zejména vozidla určena k úpravě sjízdnosti silnic, vozidla záchranné služby, vozidla dobrovolných hasičů, dopravní prostředky policie, vozidla vojenské a civilní obrany a další dopravní prostředky. Obecní rada je schopna zavést odlišné výjimky, než ty, které jsou uvedeny výše.

3.3.3 Poplatníci daně

Poplatníkem daně silniční v Polsku je fyzická nebo právnická osoba, jež je vlastníkem vozidla. Do této skupiny osob patří také organizační jednotky bez právní subjektivity, které jsou registrované jako vlastníci dopravního prostředku. Dále také majitelé dopravních prostředků registrovaných na území Polské republiky, které zahraniční fyzická nebo právnická osoba svěřila polské osobě.

3.3.4 Základ daně

Základ daně u nákladních a užitkových vozidel činí jejich celková hmotnost a počet náprav. U autobusů je základem daně počet míst na sezení.

3.3.5 Sazba daně

Na základě § 10 UPOL, výši daňových sazeb stanoví zastupitelstvo obce na základě usnesení, avšak roční sazba daně silniční nesmí být větší než maximální sazby a nesmí být nižší než minimální sazby vymezené zákonem. Minimální sazby jsou uvedené v příloze č. 3 této práce.

Maximální roční sazby daně:

- u nákladního automobilu s celkovou povolenou hmotností:
 - nad 3,5 t do 5,5 t včetně 5 066 Kč,
 - nad 5,5 t do 9 t včetně 8 451 Kč,
 - nad 9 t do 12 t 10 141 Kč,
 - nad 12 t 19 352 Kč,
- u nákladního automobilu a balastového tahače uzpůsobeného k použití s návěsem nebo přívěsem s hmotností soupravy:
 - od 3,5 t do 12 t 11 831 Kč,
 - od 12 t do 36 t včetně 14 958 Kč,
 - nad 36 t 19 352 Kč,
- u přívěsu nebo návěsu včetně motorového vozidla, s výjimkou těch, které jsou určeny pro zemědělskou činnost s hmotností:
 - od 7 t do 12 t 10 141 Kč,
 - od 12 t do 36 t včetně 11 831 Kč,
 - nad 36 t 14 958 Kč,
- u autobusu dle počtu sedadel, s výjimkou sedadla řidiče:
 - méně než 22 míst 11 975 Kč,
 - více než 22 míst 15 139 Kč.

Sazby jsou přepočítány z polských zlotých do českých korun se zaokrouhlením na koruny. Kurz je platný ze dne 13. 3. 2020 a 1 zlotý činí 5,976 Kč.

Při určování sazeb může zastupitelstvo obce rozlišovat hodnotu sazeb pro jednotlivé druhy dopravních prostředků zohledněním především dopadu provozu vozidla na životní prostředí, počtu míst k sezení nebo roku výroby.

3.3.6 Vznik a zánik daňové povinnosti

Daňová povinnost vzniká fyzickým nebo právnickým osobám od prvního dne měsíce následujícího po měsíci ve kterém:

- bylo vozidlo registrováno na území Polské republiky,
- bylo pořízeno registrované vozidlo,
- byl opět povolen provoz vozidla po uplynutí doby, ve které bylo vozidlo dočasně vyřazeno z provozu.

Je-li vozidlo ve vlastnictví dvou nebo více osob, tak se daňová povinnost týká všech spoluvlastníků společně a nerozdílně. V případě, že se změní vlastník vozidla, povinnost platit daň zůstává předchozímu majiteli až do konce měsíce, ve kterém došlo k převodu vozidla do vlastnictví novému majiteli.

Daňová povinnost zaniká na konci měsíce, ve kterém:

- vozidlo bylo odhlášeno nebo bylo vydáno rozhodnutí příslušného orgánu o dočasném vyřazení dopravního prostředku z provozu,
- uplynula doba, po kterou bylo vozidlo svěřeno.

3.3.7 Zálohy na daň

Zálohy na daň jsou dle § 11 UPOL placeny ve dvou splátkách a to do 15. února a 15. září každého roku. Platba odchází na rozpočtový účet obce, kde se nachází bydliště nebo sídlo poplatníka daně.

Daňoví poplatníci, používající vozidla dle § 8 UPOL ke kombinované dopravě na území Polska, mají nárok na vrácení daně z těchto vozidel. Výše vrácené daně závisí na počtu cest vykonaných s nákladem nebo bez nákladu po železniční trati ve zdaňovacím období.

- Od 20 do 49 cest včetně 25 % z roční částky daně,
- Od 50 do 69 cest včetně 50 % z roční částky daně,
- Od 70 do 99 cest včetně 75 % z roční částky daně,
- 100 a více jízd 100 % z roční částky daně.

Vrácení daně probíhá na žádost poplatníka, která musí být předložena nejpozději do 31. března roku následujícího po zdaňovacím období. Žádost obsahuje informace obsažené v dokladech používaných při výkonu kombinované dopravy, do nichž byl učiněn zápis o provádění železniční dopravy. Vrácení provede daňový úřad, na jehož účet

3.4 Registrační poplatky v Polsku

Při registraci vozidla osobou na jméno vlastníka, tedy na základě plné moci, je prvním poplatkem kolkovné, které je ve výši 17 PLN. Od tohoto poplatku je osvobozen manžel, potomek, rodič, sourozenec (Mering, 2019).

Dalším poplatkem je poplatek za registrační značku, který činí

- 80 PLN pro osobní auto,
- 40 PLN pro přívěs,
- 40 PLN pro motocykl,
- 1 000 PLN u individuálních značek.

Náklady na vydání nového osvědčení o registraci činí 54 PLN za registrační certifikát a 13,50 PLN za dočasné povolení, se kterým je možné řídit vozidlo od okamžiku získání certifikátu. Dále je třeba u motorových vozidel pořídit nálepkou na přední sklo, která je v hodnotě 18,50 PLN (Mering, 2019).

Nejnižšími náklady jsou registrační poplatky, a to za registrační certifikát 0,50 PLN, dočasné povolení 0,50 PLN, legalizované poznávací značky 0,50 PLN a za kontrolní štítek 0,50 PLN (Mering, 2019).

3.5 Přímé daně na Slovensku

3.5.1 Přímé daně důchodové

a) Daň ze zisků korporací

Do předmětu této daně patří příjmy právních subjektů, především společností s ručením omezeným, akciových společností a družstev. Předmětem daně u investičních a podílových fondů, správcovských společností, komanditních společností, veřejných obchodních společností apod. jsou pouze některé jejich dosažené příjmy. Osvobození od daně se vztahuje na příjmy zájmových sdružení právnických osob, profesních komor, politických stran, státem uznaných církví, obcí, vysokých škol, pokud se jedná o příjmy z činností, pro které jsou tyto subjekty určeny. Základem daně je rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření, který se upravuje. Sazba daně je v hodnotě 21 %, srážková daň činí 19 %. Daňové přiznání je nutné podat do konce třetího měsíce po skončení zdaňovacího období. Pokud byla poslední daňová povinnost vyšší než 2 500 EUR, zálohy se neplatí (Široký, 2018).

b) Osobní důchodová daň

Předmětem daně jsou příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy ze závislé činnosti, příjmy z pronájmu a z kapitálového majetku, ostatní příjmy. Od daně jsou osvobozeny příjmy z prodeje bytu nebo domu, sociální příjmy, stipendia, přijaté náhrady škody, transfery, úroky apod. Sazba daně činí 19 %. Do 31. března je nutné podat daňové přiznání. Zálohy na daň z příjmu ze závislé činnosti za zaměstnance platí zaměstnavatel. Ostatní zálohy se platí dle částky poslední daňové povinnosti (Šíroký, 2018).

3.5.2 Přímé daně majetkové

a) Daň z nemovitostí

Předmětem daně jsou pozemky, stavby, byty a nebytové prostory v bytovém domě. Roční sazba daně je ve výši 0,25 % hodnoty půdy. Sazba daně ze staveb je v hodnotě 0,033 EUR za každý m² zastavěné plochy. Sazba daně z bytů je ve stejné hodnotě jako sazba daně ze staveb, vztahuje se na každý m² podlahové plochy bytu a nebytového prostoru (Šíroký, 2018).

3.6 Nepřímé daně

Plátcem daně z přidané hodnoty se stane subjekt, jehož obrat za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců překročí 49 790 EUR. Předmět daně se vztahuje na zboží, konkrétně na dodání zboží za protihodnotu uskutečněnou zdanitelnou osobou na Slovensku, poskytnutí služby, pořízení zboží za protihodnotu z jiného členského státu a dovoz zboží. Základní sazba činí 20 %, snížená sazba 10 % se uplatňuje u léků, sanitárních výrobků, pomůcek pro handicapované atd. (Šíroký, 2018).

3.7 Daň silniční ve Slovenské republice

Za každé motorové vozidlo, které používá silniční síť Slovenské republiky a používá se k podnikatelským činnostem nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti, musí jeho vlastník nebo držitel zaplatit za motorové vozidlo daň. Tato daň je na Slovensku upravena ve smyslu zákona č. 361/2014 o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov („dále jen ZDMV“).

Správu daně vykonává daňový úřad místně příslušný podle trvalého pobytu fyzické osoby nebo podle sídla právnické osoby. Pokud není možné určit místní příslušnost dle sídla právnické osoby nebo trvalého pobytu fyzické osoby, řídí se místem

umístění organizační složky daňové jednotky podle Obchodního zákoníku, jinak místem, kde daňový subjekt provádí převážnou část své činnosti. Pokud není možné určit územní příslušnost podle výše uvedených kritérií, na správu daně je určen místně příslušný Finanční úřad se sídlem v Bratislavě.

3.7.1 Předmět daně

Vozidla, jež jsou předmětem daně silniční na Slovensku, jsou uvedena v § 2 ZDMV. Jak již bylo zmíněno, zdanění podléhají vozidla, používající se k podnikatelským účelům. Užíváním vozidla pro podnikatelské účely se rozumí skutečné použití vozidla k podnikání, dále účtování o vozidle dle zákona č. 431/2002 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, zaznamenání vozidla do daňové evidence na základě § 6 odst. 11 zákona č. 595/2003 Sb. ve znění zákona č. 463/2013 Sb., uplatňování výdajů souvisejících s užíváním vozidla a používání vozidla, v jehož dokladu je zaregistrována jako držitel vozidla osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena.

Vozidla podléhající dani silniční na Slovensku spadající do kategorie:

- M1 – osobní automobily,
- M2 a M3 – autobusy
- L1e až L7e – motorová vozidla s dvěma koly, tříkolky a čtyřkolky,
- N1 až N3 – nákladní motorová vozidla,
- O1 až O4 – přípojná vozidla.

Vozidla, jež se nezdaňují spadající do kategorie:

- T a C – traktory s koly a pásové traktory,
- R – přípojně vozidlo za traktor,
- S – tažný stroj vyměnitelný za vozidla z kategorie T a C,
- P – stroj určený k práci,
- LS – sněžný skútr,
- V – ostatní vozidla.

Naopak předmětem daně nejsou vozidla, která mají přidělené zvláštní evidenční číslo, obsahující písmeno M, H nebo S dle § 127 odst. 6, 8 a 9 zákona č. 8/2009 Sb. Tedy

vozidla nově vyrobená, nově zakoupená, která dosud nebyla evidovaná, nebo jsou používána na zkušební provoz. Dále historická vozidla a sportovní vozidla.

3.7.2 Osvobození od daně

Od daně jsou osvobozena vozidla uvedená v § 4 ZDMV, která splňují dvě podmínky. Musí se jednat o vozidlo diplomatických misí a konzulárních úřadů a musí být zaručena reciprocita. Dále je osvobozeno vozidlo záchranné služby, důlní záchranné vozidlo, vozidlo horské záchranné služby, vozidlo letecké záchranné služby a hasičské vozidlo. Do této skupiny patří také vozidlo osobní linkové dopravy konající přepravu dle smlouvy o službách § 21 zákona č. 56/2012 Sb. o silniční dopravě ve veřejném zájmu. Osvobozeno je také vozidlo určené výhradně k zemědělské či lesnické výrobě, tzn. k dosažení a udržení příjmů ze zemědělské nebo lesnické výroby, což zahrnuje provádění podpůrných činností, bez nichž by nebylo možné dosáhnout nebo udržet příjem ze zemědělské nebo lesnické produkce jako je např. výstavba skladu obilí, zajišťování úředních dokumentů souvisejících se zaměstnanci, kteří pracují u poplatníka v zemědělské nebo lesní výrobě.

3.7.3 Poplatník daně

Poplatníkem na základě § 3 ZDMV je fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu jež:

- je zapsaná v dokladu vozidla jako držitel,
- užívá vozidlo, v jehož dokladu je osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena, zaregistrována jako držitel vozidla,
- používá vozidlo, v jehož dokladu je jako držitel vozidla uvedena osoba, která nepoužívá vozidlo pro podnikatelské účely,
- je zaměstnavatelem a platí zaměstnancům cestovní náhrady za použití vozidla, které se nepoužívá k podnikání.

3.7.4 Základ daně

U vozidel zařazených do kategorie L, M a N, u nichž je jediným zdrojem elektrická energie, je základem daně výkon motoru v kW. U osobních vozidel spadajících do kategorie L a M1 činí základ daně zdvihový objem motoru v cm³, uvedený v dokladu vozidla. U užitkových vozidel a autobusů je základem daně jejich největší povolená hmotnost nebo celková hmotnost v tunách a počet náprav uvedených v dokladu.

Užitkovým vozidlem se rozumí vozidlo kategorie M2, M3, N1 až N3 a O1 až O4. Maximální technicky povolená hmotnost vozidla, tvořícího soupravu návěsu, je součet maximální přípustné hmotnosti na jednotlivých nápravách uvedených v dokladu.

3.7.5 Roční sazba daně

Sazby daně podléhají § 6 ZDMV a nachází se v příloze č. 1. tohoto zákona. Sazba pro vozidla s elektrickým pohonem činí 0. U vozidel řadících se do kategorie L a M1 se sazba daně určí podle zdvihového objemu válců v cm^3 .

- do 150 cm^3 včetně 1 302 Kč,
- od 150 cm^3 do 900 cm^3 včetně 1 614 Kč,
- od 900 cm^3 do $1\,200 \text{ cm}^3$ včetně 2 083 Kč,
- od $1\,200 \text{ cm}^3$ do $1\,500 \text{ cm}^3$ včetně 2 995 Kč,
- od $1\,500 \text{ cm}^3$ do $2\,000 \text{ cm}^3$ včetně 3 854 Kč,
- od $2\,000 \text{ cm}^3$ do $3\,000 \text{ cm}^3$ včetně 4 687 Kč,
- nad $3\,000 \text{ cm}^3$ včetně 5 677 Kč.

Roční sazba daně u užitkových vozidel jako jsou autobusy, nákladní vozidla a přípojná vozidla, se zjistí podle celkové hmotnosti nebo maximální přípustné celkové hmotnosti v tunách, v závislosti na počtu náprav. Tyto sazby jsou uvedeny v příloze č. 1 této bakalářské práce.

Sazby jsou z důvodu přehlednosti přepočítány z EUR do českých korun se zaokrouhlením na koruny. Kurz je platný ze dne 13. 3. 2020 a 1 euro činí 26,040 Kč.

3.7.5.1 Úprava roční sazby daně

Sazba daně se upravuje na základě počtu měsíců uplynulých od data první registrace vozidla, úprava roční sazby daně je stanovena v § 7 ZDMV. Sazba se může snížit nebo zvýšit.

Roční sazba daně se sníží:

- během prvních 36 kalendářních měsíců o 25 %, počínaje měsícem, ve kterém proběhla první registrace vozidla,
- o 20 % během následujících 36 měsíců,
- během dalších 36 měsíců o 15 %.

Po uplynutí 108 kalendářních měsíců, se použije roční sazba daně uvedená v § 6 ZDMV, po dobu příštích 36 měsíců. Jakmile uběhne 144 kalendářních měsíců, sazba daně se během následujících 12 měsíců zvýší o 10 % a u vozidel, u kterých uběhlo 156 kalendářních měsíců včetně měsíce první registrace, se sazba zvýší o 20 %.

Ke snížení sazby o 50 % dochází u vozidel, které:

- jsou na hybridní pohon,
- jsou poháněny stlačeným zemním plynem (CNG) nebo zkapalněným plynem (LNG),
- mají vodíkový pohon,
- bylo v rámci kombinované dopravy použito minimálně 60krát za zdaňovací období.

Daňový poplatník prokáže použití vozidla zařazené v kategorii N a O v kombinované dopravě potvrzením intermodálního terminálu na jízdence. Pokud vzdálenost po železnici v České republice přesáhne 250 km, počítá se tato kombinovaná doprava pro účely snížení daně dvakrát.

3.7.6 Vznik a zánik daňové povinnosti

Daňová povinnost počíná od prvního dne v měsíci, v němž byly splněny rozhodné skutečnosti dle § 2 ZDMV, tedy v případě že bylo vozidlo registrované ve Slovenské republice použito k vykonávání podnikatelské činnosti. Právnímu nástupci poplatníka, který byl zrušen bez likvidace, vzniká daňová povinnost prvním dnem měsíce následujícího po zániku tohoto poplatníka. Novému poplatníkovi vzniká daňová povinnost prvním dnem měsíce následujícího po měsíci, v němž došlo ke změně v osobě poplatníka při stejném předmětu daně a během téhož měsíce. Daňová povinnost původnímu poplatníkovi zaniká posledním dnem měsíce, ve kterém nastala uvedená změna.

Daňová povinnost zaniká posledním dnem měsíce, v němž došlo k vyřazení (dočasnému nebo trvalému) vozidla z evidence vozidel, došlo k ukončení nebo přerušení podnikatelské činnosti. Dále v případě, že policie potvrdila odcizení vozidla, poplatník zanikl bez likvidace, pokud došlo ke změně vlastníka vozidla nebo došlo k ukončení užívání vozidla z důvodu smrti, zániku nebo zrušení poplatníka. V případě, že vozidlo nebylo použito k podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti, nebylo o vozidle účtováno ani nebylo vedeno v daňové evidenci nebo nebyly uplatňovány výdaje spojené

s používáním vozidla, zaniká daňová povinnost k 31. prosinci předchozího zdaňovacího období. O této skutečnosti je poplatník povinen informovat správce daně do 31. ledna po skončení zdaňovacího období, přičemž nemusí být uvedena v daňovém přiznání. Oznámení o zániku daňové povinnosti podá poplatník prostřednictvím formuláře, jehož vzor určí Finanční ředitelství Slovenské republiky.

3.7.7 Zálohy na daň

Zálohy na daň podle § 10 ZDMV mohou být čtvrtletní nebo měsíční. V případě že předpokládaná daň nepřesáhne 700 EUR nebo pokud vznikne daňová povinnost během zdaňovacího období, poplatník nemusí platit zálohy na daň.

a) Čtvrtletní zálohy

Tyto zálohy je povinen platit poplatník, jehož výše předpokládané daně se pohybuje v rozmezí od 700 do 8 300 EUR u jednoho správce daně. Zálohy musí být ve výši jedné čtvrtiny předpokládané daně a jsou splatné do konce příslušného kalendářního čtvrtletí.

b) Měsíční zálohy

V situaci, kdy poplatníková předpokládaná daň přesáhne 8 300 EUR u jednoho správce, je povinen platit měsíční zálohy na daň. Zálohy se platí v hodnotě jedné dvanáctiny předpokládané daně a jsou splatné do konce příslušného kalendářního měsíce.

Při vzniku a zániku daňové povinnosti během zdaňovacího období je poplatník povinen zaplatit poměrnou část daně v termínu pro podání daňového přiznání. Poměrná část daně se vypočítá jako součin počtu kalendářních měsíců, ve kterých se používalo vozidlo na podnikání a jedné dvanáctiny roční sazby daně podle § 6 ZDMV nebo upravené roční sazby daně v závislosti na § 7 ZDMV.

Platba daňových záloh není ovlivněna změnou daňového subjektu, vznikem a zánikem daňové povinnosti nebo osvobozením od daně, snížením a zvýšením roční daňové sazby během zdaňovacího období a podáním dodatečného daňového přiznání. Správce daně má možnost určit odlišné placení záloh na základě žádosti poplatníka.

Je-li daň vypočtená v daňovém přiznání vyšší než zaplacená záloha, je daňový poplatník povinen zaplatit rozdíl ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Pokud jsou zaplacené zálohy vyšší než daň vypočtená v daňovém přiznání, výsledný přeplatek daně

se zašle poplatníkovi na jeho účet nebo poštovní poukázkou. Pokud vypočtená daň nepřesáhne hodnotu 5 EUR, neplatí se.

3.7.8 Daňové přiznání

Na základě § 9 ZDMV činí zdaňovací období jeden kalendářní rok. Daňové přiznání za zdaňovací období musí být podáno správci daně do 31. ledna po uplynutí tohoto zdaňovacího období. Daň je splatná v poslední den lhůty pro podání daňového přiznání. Do daňového přiznání se uvádí vznik a zánik daňové povinnosti, uplatňuje se snížení a zvýšení roční sazby daně. Daňové přiznání u vozidel diplomatických misí a konzulárních úřadů se nepodává.

Pokud je daňový poplatník zrušen bez likvidace, podá jeho právní nástupce daňové přiznání za zdaňovací období končící posledním dnem měsíce, ve kterém daňový poplatník zanikl bez likvidace, do jednoho měsíce po uplynutí tohoto zdaňovacího období. V případě rušení s likvidací se daňové přiznání za zdaňovací období, které končí posledním dnem měsíce vstupu do likvidace, podává likvidátor do jednoho měsíce po uplynutí tohoto zdaňovacího období.

Je-li na majetek daňového poplatníka vyhlášen konkurz, podává se daňové přiznání za zdaňovací období končící posledním dnem měsíce, ve kterém byl konkurz vyhlášen, do jednoho měsíce po uplynutí tohoto zdaňovacího období. Prvním dnem měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl vyhlášen konkurz začíná zdaňovací období poplatníka, na jehož majetek byl prohlášen konkurz a končí posledním dnem kalendářního roku, ve kterém byl konkurz vyhlášen.

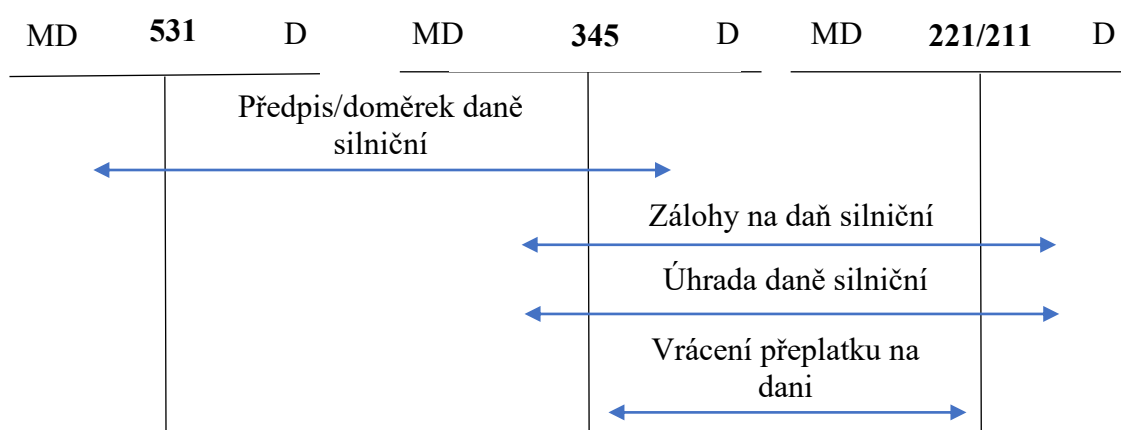
Pokud daňový poplatník ukončil nebo přerušil činnost, podává se daňové přiznání za zdaňovací období končící posledním dnem měsíce, ve kterém ukončil nebo přerušil činnost, do jednoho měsíce po uplynutí tohoto zdaňovacího období.

V případě, že nastane smrt poplatníka během nebo po uplynutí zdaňovacího období ve lhůtě pro podání daňového přiznání, je nutné, aby daňové přiznání za zdaňovací období, které končí posledním dnem měsíce, ve kterém poplatník zemřel, podal dědic. Jestliže je více dědiců, pak musí daňové přiznání podat ten, komu to vyplývá z dohody dědiců nebo správce daně určí, kdo podá přiznání k dani, které se musí podat do tří měsíců následujících po měsíci, v němž poplatník zemřel, přičemž správce daně může tuto lhůtu na žádost dědice prodloužit.

3.7.9 Zaúčtování silniční daně

Zaúčtování daně silniční ve Slovenské republice se zaúčtuje stejným způsobem jako v České republice. Pro předpis se použije nákladový účet 531 – Silniční daň a účet 345 – Ostatní daně a poplatky, který také slouží pro úhradu daně, zaplacení záloh na daň nebo vrácení přeplatku. K těmto účetním případům slouží taktéž účet 221 – Peněžní prostředky na účtech nebo účet 211 – Peněžní prostředky v pokladně (Vršková, 2017).

Obr. 3.2 – Schéma zaúčtování daně silniční ve Slovenské republice

Zdroj: Vršková (2017), vlastní zpracování

3.8 Registrační daň na Slovensku

Právní úpravu registrační daně obsahuje zákon č. 145/1995 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Registrační poplatek závisí na výkonu motoru v kW a na stáří vozidla (Černegová, 2019).

Částka při registraci vozidla kategorie L, M1, N1, kromě kategorie N1 s maximálně třemi místy k sezení, se vypočítá podle níže uvedeného vzorce. Částka musí být v hodnotě minimálně 33 EUR (Černegová, 2019).

Vzorec pro výpočet registračního poplatku

$$\text{registrační poplatek} = \text{sazba poplatku dle výkonu vozidla} \cdot k,$$

kde k je koeficient zůstatkové ceny vozidla podle věku vozidla ode dne první registrace.

Tab. 3.1 - Sazba daně dle výkonu motoru v kW

Výkon motoru v kW	Sazba
méně než 80 kW včetně	33 EUR
od 80 kW do 86 kW	90 EUR
od 86 kW do 92 kW	110 EUR
od 92 kW do 98 kW	150 EUR
od 98 kW do 104 kW	210 EUR
od 104 kW do 110 kW	260 EUR
od 110 kW do 121 kW	360 EUR
od 121 kW do 132 kW	530 EUR
od 132 kW do 143 kW	700 EUR
od 143 kW do 154 kW	870 EUR
od 154 kW do 165 kW	1 100 EUR
od 165 kW do 176 kW	1 250 EUR
od 176 kW do 202 kW	1 900 EUR
od 202 kW do 228 kW	2 300 EUR
od 228 kW do 254 kW	2 700 EUR
254 kW a více	3 900 EUR

Zdroj: Černegová (2019), vlastní zpracování

Tab. 3.1 obsahuje sazby registračního poplatku dle výkonu v kW. Tyto sazby se použijí v případě, že se jedná o první registraci vozidla, v tomto případě se použije hodnota 1,00 (Černegová, 2019).

Tab. 3.2 – Koeficient zůstatkové ceny dle věku vozidla

Věk vozidla ode dne první registrace	Koeficient
do 1 roku	0,82
do 2 let včetně	0,68
do 3 let včetně	0,56
do 4 let včetně	0,46
do 5 let včetně	0,38
do 6 let včetně	0,32
do 7 let včetně	0,26
do 8 let včetně	0,23
do 9 let včetně	0,19
do 10 let včetně	0,16
do 11 let včetně	0,14
do 12 let včetně	0,12
do 13 let včetně	0,1
do 14 let včetně	0,09
do 15 let včetně	0,08
do 16 let včetně	0,07
nad 16 let	0,06

Zdroj: Černegová (2019), vlastní zpracování

V tab. 3.2 je uvedena hodnota koeficientu na základě stáří vozidla. Tento koeficient se použije, jakmile se jedná o druhý nebo další zápis vozidla do evidence (Černegová, 2019).

Příklad na výpočet

Společnost XYZ s.r.o. hodlá v březnu 2019 poprvé registrovat vozidlo, spadající do kategorie M1. Vozidlo bylo poprvé evidováno v srpnu 2010. Výkon motoru činí 135 kW.

$$\text{Registrační daň} = 700 \text{ EUR} \cdot 0,16 = 112 \text{ EUR}$$

Byl použit koeficient 0,16, tedy koeficient do 10 let včetně. Výsledný registrační poplatek činí 112 EUR.

Jestliže přihlášení auta do evidence vozidel proběhne elektronickou formou, vzniká nárok na snížení sazby registrační daně až o 50 %, nejvíce však o 70 EUR. Podmínkou využití elektronického přihlášení je elektronický občanský průkaz s čipem, bezpečnostním osobním kódem a kvalifikovaným elektronickým podpisem (Černegová, 2019).

Od daně je osvobozen držitel, který nabyt motorové nebo přípojné vozidlo děděním, příkazem nebo rozhodnutím soudu. Dále držitel vozidla při zániku společného jmění manželů apod. (Černegová, 2019).

4 Porovnání základních rozdílů v uplatňování daně silniční ve vybraných státech

Tato kapitola je zaměřena na praktickou část bakalářské práce. Obsahuje několik modelových příkladů u fiktivních podnikatelů na výpočet silniční daně ve vybraných státech, tedy v České republice, v Polsku a na Slovensku. Následně se na základě těchto propočtů porovnají výsledky mezi vybranými zeměmi Evropské unie.

Je stanovené jednotné zadání příkladu pro všechny vybrané země u daných vozidel.

Výpočty pro Slovenskou republiku jsou přepočítány z EUR do českých korun. Kurz je platný ze dne 13. 3. 2020 a 1 euro činí 26,040 Kč. Pro Polskou republiku jsou příklady přepočteny z polských zlotých do českých korun. Kurz je platný taktéž ze dne 13. 3. 2020 a 1 zlotý činí 5,976 Kč. Všechny výpočty záloh jsou zaokrouhleny na koruny nahoru.

4.1 Společnost XYZ s.r.o.

Níže uvedená vozidla s registrační značkou (dále jen „RZ“) byla používána společností XYZ s.r.o. v roce 2019, pro podnikatelské účely. Firma se zabývá poskytováním stavebních služeb, včetně dodání stavebního materiálu. Vozidla byla používána v uvedeném rozsahu a za uvedených podmínek.

4.1.1 Osobní automobil

Osobní vozidlo s RZ 1T1 1111 bylo celý rok zařazeno v obchodním majetku, automobil byl tedy používán celých 12 měsíců.

Tab. 4.1 – Informace uvedené v technickém průkazu vozidla

kategorie vozidla	M1
zdvihový objem motoru	1 197 cm ³
nejvyšší povolená hmotnost	1 588 kg
počet náprav	2
datum první registrace	25. května 2017

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet daňové povinnosti

- a) Vozidlo registrované a používané v České republice

$$\text{Základ daně} = 1\,197\text{ cm}^3$$

$$\text{Roční sazba daně} = 1\,800\text{ Kč}$$

$$\text{Snížení sazby daně o 48 \% dle § 6 ZDSL} = 1\,800 \cdot 0,48 = 864\text{ Kč}$$

$$\text{Daňová povinnost} = 1\,800 - 864 = 936\text{ Kč}$$

Výpočet záloh

$$\text{První tři zálohy} = (936 \div 12) = 78 \cdot 3 = 234\text{ Kč}$$

$$\text{Poslední záloha} = (936 \div 12) = 78 \cdot 2 = 156\text{ Kč}$$

První tři zálohy jsou v hodnotě 234 Kč a jsou splatné 15. dubna, 15. července a 15. října 2019. Poslední, čtvrtá záloha, činí 156 Kč a splatnost je do 15. prosince 2019.

Záloha se vypočítá jako 1/12 příslušné roční sazby daně za každý měsíc, ve kterém vznikla, trvala nebo zanikla daňová povinnost. Celkem, se na zálohách zaplatí 858 Kč, avšak celková daňová povinnost činí 936 Kč. Doplatek v hodnotě 78 Kč lze splatit spolu s daňovým přiznáním do 31. ledna 2020.

b) Vozidlo registrované a používané v Polské republice

Osobní automobily v Polské republice jsou vyjmuty z daně silniční. Daňová povinnost je tedy v hodnotě 0 Kč.

c) Vozidlo registrované a používané ve Slovenské republice

$$\text{Základ daně} = 1\,197\text{ cm}^3$$

$$\text{Roční sazba daně} = 2\,083\text{ Kč}$$

$$\text{Snížení sazby daně o 25 \% dle § 7 ZDMV} = 2\,083 \cdot 0,25 = 521\text{ Kč}$$

$$\text{Daňová povinnost} = 2\,083 - 521 = 1\,562\text{ Kč}$$

Zálohy na daň silniční se v tomto případě platit nemusí, jelikož celková daň nepřesáhla dle § 10 ZDMV hodnotu 700 EUR tedy 18 228 Kč.

Porovnání

Tab. 4. 2 – Přehled daňové povinnosti u osobního automobilu ve vybraných zemích

	Daňová povinnost	1. záloha	2. záloha	3. záloha	4. záloha	Doplatek daně
Česká republika	936 Kč	234 Kč	234 Kč	234 Kč	156 Kč	78 Kč
Polsko	Osobní automobily jsou vyjmuty z daně silniční					
Slovensko	1 562 Kč	Zálohy se neplatí				1 562 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 4. 2 je uveden souhrnný přehled daňové povinnosti u osobního automobilu, ve vybraných zemích Evropské unie. Osobní automobil v Polské republice nepodléhá dani silniční, tudíž se daň neplatí. Nejnižší daň z osobního automobilu vyšla v České republice. Snížení sazby daně bylo vypočteno podle vzorce (2.1) a daňová povinnost byla vypočtena podle vzorce (2.3).

4.1.2 Tahač

Tahač byl zařazen do majetku firmy v červenci 2019, byl používán 6 měsíců. Sloužil k přepravě stavebního materiálu. RZ 2T2 2222.

Tab. 4. 3 – Údaje z technického průkazu vozidla

kategorie vozidla	N3
zdvihový objem motoru	10 518 cm ³
nejvyšší povolená hmotnost	18 200 kg
počet náprav	2
datum první registrace	25. července 2019

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet daňové povinnosti

a) Tahač registrovaný v České republice

Základ daně = 2 nápravy, 18,2 tun

Roční sazba daně = 29 100 Kč

Snížení roční sazby daně o 48 % = $(29\,100 \div 12 \cdot 6) \cdot 0,48 = 6\,984$ Kč

Daňová povinnost = $(29\,100 \div 12 \cdot 6) - 6\,984 = 7\,566$ Kč

Výpočet záloh

$$\text{Snížení sazby o 48 \%} = 29\,100 \cdot 0,48 = 13\,968 \text{ Kč}$$

$$\text{Sazba daně} = 29\,100 - 13\,968 = 15\,132 \text{ Kč}$$

$$\text{Záloha (15. října)} = (15\,132 \div 12) = 1\,261 \cdot 3 = 3\,783 \text{ Kč}$$

$$\text{Záloha (15. prosince)} = (15\,132 \div 12) = 1\,261 \cdot 2 = 2\,522 \text{ Kč}$$

První dvě zálohy se platit nebudou. Záloha splatná 15. října 2019 činí 3 783 Kč. Poslední záloha v hodnotě 2 522 Kč je splatná 15. prosince 2019. Celkem na zálohách společnost zaplatila 6 305 Kč, vznikl tedy doplatek na dani v částce 1 261 Kč, který musí být zaplacen opět do 31. 1. 2020.

Podnikatel musel zaplatit registrační poplatek v hodnotě 800 Kč.

b) Tahač registrovaný v Polsku

$$\text{Základ daně} = 2 \text{ nápravy, } 18,2 \text{ tun}$$

$$\text{Roční sazba daně} = 14\,958 \text{ Kč}$$

$$\text{Daňová povinnost} = (14\,958 \div 12 \cdot 6) = 7\,479 \text{ Kč}$$

Výpočet záloh

$$\text{Sazba daně} = 14\,958 \text{ Kč}$$

$$\text{Zálohy} = (14\,958 \div 12) = 1\,246,5 \cdot 3 = 3\,740$$

V tomto případě se roční sazba daně nesnižuje. Zálohy se platí ve dvou stejných splátkách. První záloha je splatná do 14 dnů od data vzniku daňové povinnosti, tedy do 8. srpna 2019. Druhá záloha musí být zaplacená do 15. září 2019. Každá záloha je v hodnotě 3 740 Kč. Celkem bylo zaplaceno 7 480 Kč na zálohách, vznikl tedy přeplatek v hodnotě 1 Kč.

c) Tahač registrovaný na Slovensku

$$\text{Základ daně} = 2 \text{ nápravy, } 18,2 \text{ tun}$$

$$\text{Roční sazba daně} = 32\,602 \text{ Kč}$$

$$\text{Snížení roční sazby daně o 25 \%} = (32\,602 \div 12 \cdot 6) \cdot 0,25 = 4\,075 \text{ Kč}$$

$$\text{Daňová povinnost} = (32\,602 \div 12 \cdot 6) - 4\,075 = 12\,226 \text{ Kč}$$

Daňová povinnost nepřekročila částku 700 EUR neboli 18 228 Kč, proto se zálohy opět neplatí.

Porovnání

Tab. 4. 4 – Souhrn daňové povinnosti u tahače ve vybraných zemích

	Daňová povinnost	1. záloha	2. záloha	3. záloha	4. záloha	Doplatek daně
Česká republika	7 566 Kč	0 Kč	0 Kč	3 783 Kč	2 522 Kč	1 261 Kč
Polsko	7 479 Kč	3 740 Kč	3 740 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Slovensko	12 226 Kč	Zálohy se neplatí				12 226 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Snížení sazby daně bylo vypočteno podle vzorce (2.2) a daňová povinnost je na základě vzorce (2.4). Daňová povinnost vychází nejlépe v Polsku, kde také došlo k přeplatku daně v hodnotě 1 Kč. Naopak nejvyšší daňová povinnost vznikla na Slovensku. Daň v České republice je pouze o 87 Kč vyšší než daň v Polsku.

4.1.3 Návěs

Shrnovací plachtový návěs s RZ 3T3 3333 používala společnost XYZ s.r.o. po celý rok 2019, ve kterém vykonávala podnikatelskou činnost.

Tab. 4. 5 – Parametry z technického průkazu návěsu

kategorie vozidla	O4
nejvyšší povolená hmotnost	35 000 kg
počet náprav	3
datum první registrace	25. ledna 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet daňové povinnosti

- a) Návěs registrovaný v České republice

Základ daně = 3 nápravy, 35 tun

Roční sazba daně = 43 500 Kč

Snížení sazby daně o 25 % = $43\,500 \cdot 0,25 = 10\,875$ Kč

Daňová povinnost = $43\,500 - 10\,875 = 32\,625$ Kč

Výpočet záloh

Sazba daně po snížení = 32 625 Kč

První tři zálohy = $(32\,625 \div 12) = 2\,718,75 \cdot 3 = 8\,157$ Kč

Poslední záloha = $(32\,625 \div 12) = 2\,718,75 \cdot 2 = 5\,438$ Kč

Záloha za jedno čtvrtletí činí 8 157 Kč, za první tři čtvrtletí jsou zálohy celkem v hodnotě 24 471. Záloha za listopad a prosinec je v částce 5 438 Kč. Za rok se celkem na zálohách zaplatilo 29 909 Kč, vznikl doplatek 2 716 Kč.

b) Návěs registrovaný v Polsku

Základ daně = 3 nápravy, 35 tun

Roční sazba daně = 11 831 Kč

Daňová povinnost = 11 831 Kč

Výpočet záloh

Sazba daně = 11 831 Kč

Zálohy = $(11\,831 \div 12) = 985,92 \cdot 6 = 5\,916$ Kč

Zálohy jsou splatné 15. února a 15. září. První záloha je v hodnotě 5 916 Kč. Druhá záloha činí 5 916 Kč. Dohromady bylo na zálohách zapláceno 11 832 Kč, vznikl tedy přeplatek v částce 1 Kč. Opět nedochází k úpravě roční sazby daně.

c) Návěs registrovaný ve Slovensku

Základ daně = 3 nápravy, 35 tun

Roční sazba daně = 56 559 Kč

Snížení sazby daně o 15 % = $56\,559 \cdot 0,15 = 8\,484$ Kč

Daňová povinnost = $56\,559 - 8\,484 = 48\,075$ Kč

Výpočet záloh

Sazba daně po snížení = 48 075 Kč

První tři zálohy = $(48\,075 \div 12) = 4\,006,25 \cdot 3 = 12\,019$ Kč

V tomto případě částka překročila hodnotu 18 228 Kč (700 EUR), proto vzniká povinnost zaplatit čtvrtletní zálohy na daň. Zálohy jsou ve výši jedné čtvrtiny předpokládané daně a jsou splatné do konce příslušného kalendářního čtvrtletí. Jednotlivé zálohy na daň za první tři čtvrtletí činí 12 019 Kč. Poslední záloha dělá 8 013 Kč. Celkem

podnikatel za zálohy zaplatil 44 070 Kč. Rozdíl 4 005 Kč je nutné uhradit ve lhůtě pro podání daňového přiznání, tedy do 31. 1. 2020.

Porovnání

Tab. 4. 6 – přehled daňové povinnosti u návěsu ve vybraných zemích

	Daňová povinnost	1. záloha	2. záloha	3. záloha	4. záloha	Doplatek daně
Česká republika	32 625 Kč	8 156 Kč	8 156 Kč	8 156 Kč	5 438 Kč	2 719 Kč
Polsko	11 831 Kč	5 916 Kč	5 916 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Slovensko	48 075 Kč	12 019 Kč	12 019 Kč	12 019 Kč	8 013 Kč	4 005 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvyšší daňová povinnost vznikla na Slovensku v hodnotě 48 075 Kč. Nejnižší daň podnikatel zaplatí v Polsku, zároveň mu vznikl přeplatek, který činí 1 Kč. Česká republika má s částkou 32 625 Kč druhou nejdražší daňovou povinnost. Snížení sazby daně bylo vypočteno podle vzorce (2.1) a daňová povinnost byla vypočtena podle vzorce (2.3).

4.1.4 Nákladní automobil

Nákladní automobil s RZ 4T4 4444, byl použit pouze 10 měsíců v roce 2019, v měsících leden a srpen nebylo vozidlo použito. Jelikož automobil přesahuje hmotnost 12 tun a registrační značky nebyly dány do depozita, podléhá vozidlo dani celý rok, tedy celých 12 měsíců.

Tab. 4. 7 – údaje z technického průkazu nákladního automobilu

kategorie vozidla	N3
nejvyšší povolená hmotnost	34 000 kg
počet náprav	4
datum první registrace	25. listopadu 2008

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet daňové povinnosti:

- a) Nákladní automobil registrovaný v České republice

Základ daně = 4 nápravy, 34 tun

Roční sazba daně = 39 300 Kč

Daňová povinnost = 39 300 Kč

Výpočet záloh

Sazba daně = 39 300 Kč

První tři zálohy = $(39\,300 \div 12) = 3\,275 \cdot 3 = 9\,825$ Kč

Čtvrtá záloha = $(39\,300 \div 12) = 3\,275 \cdot 2 = 6\,550$ Kč

Jelikož uběhlo více než 108 měsíců od data první registrace, podnikatel nemá nárok na snížení roční sazby daně. Zálohy splatné 15. dubna, 15. července a 15. října jsou každá v hodnotě 9 825 Kč. Poslední záloha splatná 15. prosince činí 6 550 Kč. Dohromady bylo na zálohách zaplaceno 36 025 Kč, vznikl tedy doplatek 3 275 Kč.

b) Nákladní automobil registrovaný v Polsku

Základ daně = 4 nápravy, 34 tun

Roční sazba daně = 19 352 Kč

Daňová povinnost = 19 352 Kč

Výpočet záloh

Sazba daně = 19 352 Kč

Zálohy = $(19\,352 \div 12) = 1\,612,67 \cdot 6 = 9\,677$ Kč

Nedochází ke snížení roční sazby daně. První záloha splatná do 15. února je v hodnotě 9 677 Kč. Druhá záloha činí 9 677 Kč, tato záloha musí být zaplacena do 15. září. Celkem podnikatel zaplatil 19 354 Kč, tudíž vznikl přeplatek 2 Kč.

c) Nákladní automobil registrovaný na Slovensku

Základ daně = 4 nápravy, 34 tun

Roční sazba daně = 45 700 Kč

Daňová povinnost = 45 700 Kč

Výpočet záloh

Sazba daně = 45 700 Kč

První tři zálohy = $(45\,700 \div 12) = 3\,808,33 \cdot 3 = 11\,425$ Kč

Čtvrtá záloha = $(45\,700 \div 12) = 3\,808,33 \cdot 2 = 7\,617$ Kč

Nárok na snížení roční sazby daně nemůže v tomto případě podnikatel uplatnit, jelikož uběhlo více než 108 kalendářních měsíců od data první registrace vozidla. První tři zálohy jsou ve výši 11 425 Kč. Dohromady za první tři zálohy zaplatil podnikatel 34 275 Kč. Za poslední zálohu zaplatil 7 617 Kč, celkem zálohy činí 41 892 Kč. Rozdíl v hodnotě 3 808 Kč je nutné uhradit do konce ledna 2020.

Porovnání:

Tab. 4. 8 – Souhrn daňové povinnosti u nákladního automobilu ve vybraných zemích

	Daňová povinnost	1. záloha	2. záloha	3. záloha	4. záloha	Celková daň
Česká republika	39 300 Kč	9 825 Kč	9 825 Kč	9 825 Kč	6 550 Kč	3 275 Kč
Polsko	19 352 Kč	9 677 Kč	9 677 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Slovensko	45 700 Kč	11 425 Kč	11 425 Kč	11 425 Kč	7 617 Kč	3 808 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvyšší daň zaplatí podnikatel ve Slovenské republice. Naopak nejnižší daň zaplatí v Polsku, kde je daňová povinnost menší o více než polovinu výsledné daně na Slovensku. Taktéž vznikl podnikateli přeplatek na dani v Polsku, a to v hodnotě 2 Kč.

4.1.5 Osobní automobil na elektrický pohon

Společnost XYZ s.r.o. používala osobní automobil s RZ 5T5 5555 na elektrický pohon po celou dobu podnikání, tedy po celý rok 2019.

Tab. 4. 9 – Parametry z technického průkazu

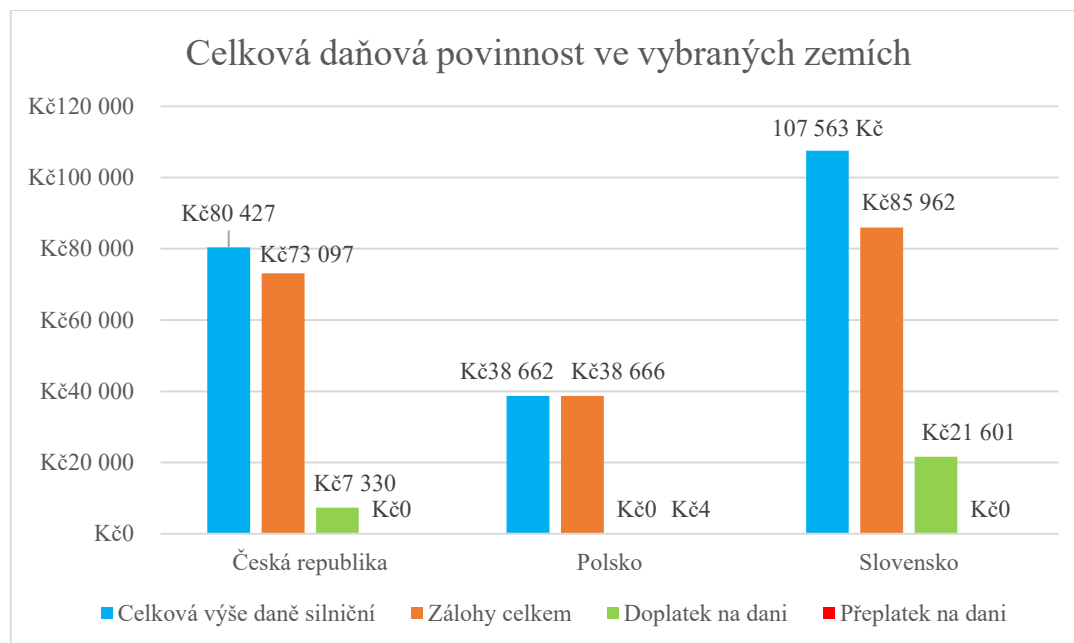
kategorie vozidla	M1
Objem motoru	600 cm ³
počet náprav	2
výkon motoru	44 kW
datum první registrace	25. září 2015

Zdroj: vlastní zpracování

Sazba daně ve všech vybraných zemích bude 0 Kč, jelikož v Polské republice jsou všechna osobní vozidla vyjmuta z daně silniční. V České republice jsou osobní automobily na elektrický pohon osvobozeny od daně. Na Slovensku sazba daně dle § 6 přílohy č. 1 ZDMV činí 0 Kč pro automobily na elektrický pohon.

4.1.6 Celková daňová povinnost podnikatele

Graf. 4. 1 – Souhrn celkové daňové povinnosti za rok 2019

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4. 1 obsahuje srovnání daňové povinnosti společnosti XYZ s.r.o. za rok 2019 ve vybraných zemích. Daňová povinnost na Slovensku je vyšší než v ostatních zemích. Důvodem této skutečnosti jsou především vyšší roční sazby daně, a naopak nižší sazby pro snížení daně. Avšak částka celkové daně silniční v České republice se příliš neliší od částky daně ve Slovenské republice. Velký rozdíl lze vidět v Polsku, kde je daňová povinnost nižší o více než 50 % z částek daňové povinnosti v ostatních státech. Příčinou jsou nižší roční sazby daně zavedené v Polské republice.

Daňové přiznání pro Českou republiku a Slovensko musí být podáno do 31. ledna 2020, tiskopis daňového přiznání k dani silniční v České republice je v příloze č. 5 této bakalářské práce, tiskopis daňového přiznání pro Slovensko je v příloze č. 6. V Polsku musí být daňové přiznání k dani silniční podáno do 15. února 2020, tiskopis se nachází v příloze č. 7.

5 Závěr

Druhá kapitola a třetí kapitola, se zabývají teoretickou částí této práce, obsahují především charakteristiku daně silniční ve vybraných zemích. Na začátku těchto kapitol jsou uvedeny obecné informace týkající se daňového systému, jsou zde podrobnější údaje ke každé skupině daní. Hlavním bodem těchto kapitol je však daň silniční. Kapitoly tedy obsahují vysvětlení základních pojmů týkajících se daně silniční, jako jsou, poplatník, předmět daně, osvobození od daně, sazby daně, úpravy sazby daně, daňové přiznání a z účetního hlediska i zaúčtování daně.

Cílem této práce je porovnání uplatňování daně silniční ve vybraných státech, pro tento účel byly vybrány tři země. Česká republika, Polská republika a Slovenská republika. Praktickou částí se zabývá čtvrtá kapitola, kde jsou obsaženy příklady na výpočet silniční daně. Pro porovnání příkladů byla vytvořena fiktivní společnost XYZ s.r.o., která používala v roce 2019 pro podnikatelské účely několik vozidel. Pro tato vozidla je vypočítána daňová povinnost v České republice, Polsku a Slovensku, následně se porovnaly výsledné částky daně silniční u těchto zemí.

Silniční daň na Slovensku se příliš neliší od daně silniční v České republice. Do roku 1992 tvořily tyto dvě země jeden stát, a tak se dalo předpokládat, že zde bude spousta podobností v uplatňování daní. Společné rysy lze vidět například u termínu pro podání daňového přiznání či v termínech splatnosti záloh. Naopak rozdíly lze najít v částkách sazeb daně nebo v okruhu vozidel osvobozených od daně. Výsledky výpočtů daňové povinnosti u jednotlivých vozidel vycházejí lépe v České republice, a to především z důvodu nižších sazeb daně a vyššího snížení roční sazby daně, než jak je zavedeno na Slovensku.

Co se týká daně silniční v Polsku, dá se říct, že se podstatně liší od daně silniční v České republice. Zásadní rozdíly jsou v předmětu daně, jelikož z Polské silniční daně jsou vyjmuty veškeré osobní automobily, odlišné jsou také roční sazby daně, které jsou v menší výši než sazby daně v České republice, sazby jsou nižší díky skutečnosti, že v Polsku není zavedeno snížení roční sazby daně. Díky tomu vyšla na základě výpočtů daňová povinnost nejlépe v Polsku. Další odlišnost se týká termínu pro podání daňového přiznání a pro platbu záloh. V České republice je termín pro podání daňového přiznání do 31. ledna následujícího zdaňovacího období a zálohy jsou splatné ve 4 splátkách,

kdežto v Polsku je datum pro podání daňového přiznání 15. února následujícího zdaňovacího období a zálohy se platí ve dvou splátkách a to 15. února a 15. září.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

FICLOVÁ, Eva. *Spotřebné dane v Európe*. Brno: Tribun EU, 2009. Librix.eu. ISBN isbn978-80-7399-684-0.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. 276 s. ISBN 978-80-7478-841-3.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2020: úplná znění platná k 1. 1.: včetně daňového balíčku*. 31. vyd. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-1333-0.

NOVOTNÁ, Monika s Petr NOVOTNÝ. *Zákon o dani silniční: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2006. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 80-7179-512-7.

PROCHÁZKOVÁ, Jana. *Komentář k majetkovým daním, dani silniční a dani spotřební s příklady: daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí, daň silniční, daň spotřební*. 5. vyd. Bohuňovice: Oswald, 2020. ISBN 978-80-88128-60-1.

ŠEBESTÍKOVÁ, Viola. *Účetnictví kapitálových subjektů II*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2013. 207 s. ISBN 978-80-248-3141-1.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. vyd. Praha: Leges, 2018. 384 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

TESAŘOVÁ, Zdeňka. *Zákon o dani silniční: komentář s příklady*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 140 s. ISBN 978-80-7357-277-8.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

Elektronické dokumenty a ostatní

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Kurzy devizového trhu – Česká národní banka*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/index.html?date=13.03.2020>

Finančná správa Slovenská republika. *Daň z motorových vozidiel*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-motorovych-vozidiel/info-dzmv>.

Finančná správa Slovenská republika. *Daňové priznanie k dani z motorových vozidiel*. [online]. [cit. 15. 04. 2020]. Dostupné z: <https://pfseform.financnasprava.sk/Formulare/eFormVzor/DP/form.314.html>.

GLAZELOVÁ, Ivana. *Daň z motorových vozidiel v roku 2020. Účtovníctvo a dane*. [online]. Verlag Dashöfer, 2020 [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z https://www.uad.sk/33/dan-z-motorovych-vozidiel-v-roku-2020-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfWAGlzKWzDF8GqLXDvcElgWVXl5rMEh8hKMg/?uri_view_type=4

KRAJNÁK, Michal a Jan ŠIROKÝ. *Daňový systém ČR*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <http://www.edulam.cz/wp-content/uploads/2018/11/Da%C5%88ov%C3%BD-syst%C3%A9m-%C4%8CR.pdf>.

Koszt rejestracji samochodu 2019. Jakie koszty musi ponieść osoba, która chce zarejestrować pojazd?. *BEZPRAWNIK.pl - Prawo • Społeczeństwo • Opinie*. [online]. [cit. 20.04.2020]. Dostupné z: <https://bezprawnik.pl/koszt-rejestracji-samochodu-2019/>

PÍŠA, Petr. Zkušenosti z kontrol – Chyby v účtování záloh na silniční daň. *Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály*. [online]. Verlag Dashöfer, 2016 [cit. 20. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/zkusenosti-z-kontrol-chyby-v-uctovani-zaloh-na-silnicni-dan-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese1lEiNjoMQHDuKnCkuoGiXwgXFeS3qVw/>

Podatek od środków transportowych. *Biznes.gov.pl - Serwis informacyjno-uslugowy dla przedsiębiorcy*. [online]. [cit. 15. 04. 2020]. Dostupné z: https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/podatki-i-ksiegowosc/chce-rozliczac-inne-podatki/proc_74-podatek-od-srodkow-transportowych

Podatek od środków transportowych. Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych - przepisy.gofin.pl. *Nowe przepisy prawne - teksty ujednolicone - przepisy.gofin.pl*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <http://www.przepisy.gofin.pl/przepisy,4,21,56,467,44360,20200101,ustawa-z-dnia-12011991-r-o-podatkach-i-oplatach-lokalnych1.html>.

Podatki i opłaty - układ rodzajowy kosztów. *Jak-księgować.pl - Księgowość jasno i zrozumiale*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.jak-ksiegowac.pl/artukul.php?t=Podatki-i-oplaty-uklad-rodzajowy-kosztow&idc=114>.

Podatki lokalne – ewidencja księgowa w jednostkach sektora finans - Oficyna FK. *Oficyna FK*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://oficynafk.pl/144/podatki-lokalne-ewidencja-ksiegowa-w-jednostkach-sektora-finansow-publicznych-15931.html>.

Přehled formulářů pro finanční správu. *Daňový portál*. [online]. [cit 15. 04. 2020]. Dostupné z: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_epo/epo2/uvod/vstup_expert.faces

Přehled základních správních poplatků – registry vozidel. *Registr vozidel*. [online]. [cit 20. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.registr-vozidel.cz/prehled-zakladnich-spravnich-poplatku>

Registračná daň za auto 2019. *Podnikajte.sk - jednotka v informáciách pre podnikateľov a živnostníkov*. [online]. [cit. 20.04.2020]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-motorovych-vozidiel/registracna-dan-za-auto-2019>

Silniční daň a její účtování – Portál POHODA. *Informace pro účetní a podnikatele – Portál POHODA*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ostatni-dane/silnicni-dan-a-jeji-uctovani/>.

VRŠKOVÁ, Jana. Účet 531 - Daň z motorových vozidiel. *Neziskové organizácie*. [online]. Verlag Dashöfer, 2017 [cit. 05. 05. 2020]. Dostupné z:

https://www.neziskoveorganizacie.sk/33/ucet-531-dan-z-motorovych-vozidiel-uniqueiduchxzASYZNZfn_ShKIjd3J3IYswAKwRB1UWBS0tlgLw/

Vyhláška č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. *Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-341>.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-16>.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. *Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>.

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. *Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-261>.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. *Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-353>.

Zapłać podatek od nieruchomości. *Portal Gov.pl*. [online]. [cit. 15. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/gov/zaplac-podatek-od-nieruchomosci>

361/2014 Z.z. - Zákon o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov - *SLOV-LEX*. [online]. [cit. 07. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/361/>

Seznam zkratek

ZDPH	zákon o dani z přidané hodnoty
ZSD	zákon o spotřebních daních
ZSVR	zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů
MWh	megawatthodina
GJ	gigajoul
ZDSL	zákon o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů
MD	má dát
D	dal
UPOL	ustawa o podatkach i oplatach lokalnych
ZDMV	zákon o dani z motorových vozidiel
RZ	registrační značka

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5.5.2020

.....
Lucie Homolková

Seznam příloh

Příloha 1: *Kategorie silničních vozidel v ČR*

Příloha 2: *Roční sazby daně při daném počtu náprav*

Příloha 3: *Minimální sazby daně silniční v Polsku u jednotlivých vozidel*

Příloha 4: *Sazby daně pro užitková vozidla a autobusy na Slovensku*

Příloha 5: *Daňové přiznání k dani silniční za rok 2019 v České republice*

Příloha 6: *Daňové přiznání k dani silniční za rok 2019 v Polské republice*

Příloha 7: *Daňové přiznání k dani silniční za rok 2019 ve Slovenské republice*